

Susien DNA-tuloksia reviireittäin 2022–2023

Luke, suurpetotutkimus
14.11.2023

Materiaali on tuotettu osittain SusiLIFE-hankkeessa (LIFE BOREALWOLF, LIFE18 NAT/FI/000394). Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Hanketta rahoittavat lisäksi maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö ja toteuttavat organisaatiot. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry rahoittaa kotieläinten suojaamista ja vahinkojen ennaltaehkäisyä koskevia toimenpiteitä. Hanke on täysin vastuussa tuottamastaan sisällöstä. Euroopan komissio tai CINEA eivät ole vastuussa aineistosta tai aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Luonnonvarakeskus
(Luke)
Latokartanonkaari 9
00790 Helsinki

Puhelin 0295 326 000

Y-tunnus 0244629-2

luke.fi

Sammandrag

Genetisk inventering är en etablerad del av inventeringen av vargstammen i Finland. DNA-analyser används i årliga populationsberäkningar tillsammans med observationsdata (spår, observationer). DNA-resultat från avföringsprover som samlats in och analyserats under inventerings-säsongen 2022–2023 publicerades i juni 2023. Alla resultat sedan 2015 finns på <http://www.luonnonvaratieto.luke.fi> (på finska). I denna rapport beskriver vi i detalj vad DNA-analyserna avslöjade om revirhävande vargar, sammansättning av flockar och hur individer rörde sig under vintern 2022–2023. Befintlig information om redan kända individer ingår, t.ex. tid och plats för när de har tidigare observerats, baserat på insamlat DNA och eventuell information från GPS-halsband. År 2023 genomfördes släktskapsanalyser av all DNA-data som samlats in under säsongen. Resultaten gav många intressanta detaljer. Släktskapsanalyser gjorde det möjligt att bedöma om ett revir hävdades av en familjeflock (föräldrapar och deras avkomma) eller ett par. I vissa revir som hävdades av vargpar hittade vi också avföring från en eller flera strövargar som passerade genom reviret. I släktskapsanalyserna använde vi även DNA data insamlat under tidigare insamlingssäsonger för att identifiera avelsindivider som inte ingick i DNA-proverna denna säsong. Denna information ökar och fördjupar vår kunskap om vargstammen i Finland.

Summary

Genetic monitoring is an established part of wolf population monitoring in Finland. DNA analyses are used in annual population assessments alongside wolf observation data (tracks, sightings). DNA results on fecal samples collected and analysed during collection the 2022-2023 season were published in June 2023. All results since 2015 can be found in <http://www.luonnonvaratieto.luke.fi> (in Finnish). In this report, we describe in detail what DNA analyses revealed about territory-holding wolves, composition of packs and movements of individual wolves in the 2022-2023 winter. All existing information of previously known individuals is included, e.g., when and where they were previously observed based on collected DNA, and possible GPS collar information. In 2023, kinship analyses were conducted using the whole DNA data collected during the season. The results provided many interesting details. Kinship analyses allowed assessing whether a territory was held by a family pack (breeding pair and their offspring) or a pair. In some territories consisting of a pair, we also found faeces of one or more vagrant wolves passing by within the territory. In the kinship analyses we also used data collected during previous monitoring-seasons to identify breeding individuals, who were not detected in the DNA samples collected this season. This information increases and deepens our knowledge of the wolf population in Finland.

1.	Johdanto	6
2.	Susien biologiasta DNA-näytekeräyksen ajankohtana	7
3.	DNA-tuloksia reviireittäin	7
3.1.	Snappertunan reviiri, Uusimaa	7
3.2.	Raaseporin reviiri, Uusimaa / Varsinais-Suomi	8
3.3.	Kemiön reviiri, Varsinais-Suomi	9
3.4.	Somerniemen reviiri, Varsinais-Suomi / Uusimaa / Etelä-Häme	10
3.5.	Paimion reviiri, Varsinais-Suomi	10
3.6.	Mellilän reviiri, Varsinais-Suomi	10
3.7.	Kytäjän reviiri, Uusimaa	11
3.8.	Pöytyän reviiri, Varsinais-Suomi	11
3.9.	Mynämäen reviiri, Varsinais-Suomi	12
3.10.	Kaivolan reviiri, Varsinais-Suomi / Satakunta	13
3.11.	Mietoisen reviiri, Varsinais-Suomi	14
3.12.	Vehmaan reviiri, Varsinais-Suomi	14
3.13.	Vaskijärven reviiri, Varsinais-Suomi / Satakunta	15
3.14.	Ihoden reviiri, Varsinais-Suomi / Satakunta	16
3.15.	Kiukaisten reviiri, Satakunta	16
3.16.	Köyliön reviiri, Satakunta / Varsinais-Suomi	17
3.17.	Humppilan reviiri, Etelä-Häme / Varsinais-Suomi	18
3.18.	Toijalan reviiri, Etelä-Häme / Pirkanmaa	18
3.19.	Punkalaitumen reviiri, Satakunta / Etelä-Häme / Pohjois-Häme	18
3.20.	Rekikosken reviiri, Satakunta	19
3.21.	Eurajoen reviiri, Satakunta	20
3.22.	Kuhmoisten reviiri, Pohjois-Häme / Keski-Suomi	20
3.23.	Siikaisten reviiri, Satakunta	21
3.24.	Kankaanpään reviiri, Satakunta	21
3.25.	Isojoen reviiri, Pohjanmaa / Rannikko-Pohjanmaa	22
3.26.	Lauhanvuoren reviiri, Pohjanmaa / Satakunta	22
3.27.	Peurainnevan reviiri, Pohjanmaa / Satakunta / Pohjois-Häme	23
3.28.	Ruoveden havaintoalue, Pohjois-Häme	24
3.29.	Mäntän reviiri, Pohjois-Häme / Keski-Suomi	24
3.30.	Kaskisen reviiri, Pohjanmaa / Rannikko-Pohjanmaa	25
3.31.	Korsnäsin reviiri, Rannikko-Pohjanmaa	25
3.32.	Jurvan reviiri, Pohjanmaa	26

3.33.	Närvijoki-Pöртtomin reviiri, Rannikko-Pohjanmaa / Pohjanmaa	27
3.34.	Laihian reviiri, Rannikko-Pohjanmaa / Pohjanmaa	27
3.35.	Konneveden havaintoalue, Keski-Suomi / Pohjois-Savo	28
3.36.	Alajärven havaintoalue, Pohjanmaa	28
3.37.	Perhon havaintoalue, Pohjanmaa / Keski-Suomi	28
3.38.	Jepuan reviiri, Rannikko-Pohjanmaa - Pohjanmaa	29
3.39.	Toholammin reviiri, Pohjanmaa	29
3.40.	Nivalan reviiri, Oulu	30
3.41.	Kalajoen havaintoalue, Oulu	31
3.42.	Ylivieskan reviiri, Oulu	31
3.43.	Pyhäjoen reviiri, Oulu	32
3.44.	Pulkkilan reviiri, Oulu	33
3.45.	Rantsilan reviiri, Oulu	34
3.46.	Revonlahden reviiri, Oulu	34
3.47.	Utajärven reviiri, Oulu	34
3.48.	Kemilän reviiri, Oulu	34
3.49.	Kivesjärven reviiri, Kainuu	35
3.50.	Kiuruveden havaintoalue, Oulu / Pohjois-Savo	36
3.51.	Rytkyn reviiri, Oulu / Pohjois-Savo	36
3.52.	Vuolijoki-Marttisen reviiri, Kainuu	37
3.53.	Sonkajärven reviiri, Pohjois-Savo	38
3.54.	Laakajärven reviiri, Kainuu	38
3.55.	Tappojoen reviiri, Kainuu / Pohjois-Karjala	39
3.56.	Panjan reviiri, Pohjois-Karjala / Pohjois-Savo	40
3.57.	Kolin reviiri, Pohjois-Karjala	41
3.58.	Tipaksen havaintoalue, Kainuu	42
3.59.	Saramon reviiri, Pohjois-Karjala / Kainuu	42
3.60.	Mujejärven reviiri, Pohjois-Karjala / Kainuu	42
3.61.	Peurajärven reviiri, Pohjois-Karjala / Kainuu	43
3.62.	Kelloselän havaintoalue, Lappi (poronhoitoalue)	43
3.63.	Hautajärven havaintoalue, Lappi / Oulu (poronhoitoalue)	43
3.64.	Rukan reviiri, Oulu (poronhoitoalue)	44
3.65.	Kallioluoman havaintoalue, Oulu / Kainuu (poronhoitoalue)	44
3.66.	Pirttivaaran havaintoalue, Kainuu (poronhoitoalue)	44
3.67.	Lylykylän havaintoalue, Kainuu (poronhoitoalue)	45
3.68.	Vartiuksen reviiri, Kainuu	45

3.69.	Iivantiiran havaintoalue, Kainuu	46
3.70.	Kiviekien reviiri, Kainuu	46
3.71.	Saunajärven reviiri, Kainuu / Pohjois-Karjala	47
3.72.	Höljäkän reviiri, Pohjois-Karjala	48
3.73.	Kivivaaran reviiri, Pohjois-Karjala.....	49
3.74.	Kelsimän havaintoalue, Pohjois-Karjala	50
3.75.	Tuupovaara havaintoalue, Pohjois-Karjala.....	50
3.76.	Tohmajärven reviiri, Pohjois-Karjala	52
3.77.	Pieksämäen reviiri, Etelä-Savo / Pohjois-Savo / Keski-Suomi	52
3.78.	Lappeenrannan rajareviiri, Kaakkois-Suomi.....	53
3.79.	Ylämaan havaintoalue, Kaakkois-Suomi.....	53
3.80.	Pyhtään reviiri, Uusimaa / Kaakkois-Suomi	53
3.81.	Poronhoitoalueen yksittäiset sudet	54

1. Johdanto

Näytekeräyskauden 2022–2023 DNA-analyysit julkistettiin kesäkuussa 2023. Tämä raportti käsittelee keräyskaudella 2022–2023 (marraskuu 2022 – helmikuu 2023) kerättyjä näytteitä ja niistä selvinneitä tietoja. Tulokset löytyvät Luonnonvaratieto.luke.fi -palvelun karttasivustolta. Palvelussa voi hakea tuloksia myös yksittäisten susien yksilötunnuksilla, joita esiintyy jäljempänä reviirikohtaisissa tuloksissa.

DNA-tuloksia hyödynnettiin susien kanta-arvion laadinnassa. Kanta-arvio perustuu useisiin tietolähteisiin, ja DNA-tulosten lisäksi tärkeässä asemassa ovat vapaaehtoisten suurpetoyhdyshenkilöiden susista tekemät havainnot. Havaintojen tallennuksessa käytetään sähköistä Tassu-järjestelmää, johon myös tässä raportissa usein viitataan. [Maaliskuun 2023 susikanta-arviosta \(jukuri.luke.fi\)](https://www.luke.fi/maaliskuun-2023-susikanta-arviosta) löydät yksityiskohtaisempaa tietoa reviireistä ja niiden sijainneista (s. 27 alkaen).

Tässä raportissa kuvataan tarkemmin, mitä DNA-analyysien perusteella selvisi kaudella 2022–2023 reviireillä tavatuista susista, perhelaumojen kokoonpanosta ja yksittäisten susien liikkeistä. Lisäksi mukaan on kerätty entuudestaan tuttujen susien historiatietoja, mm. missä ja milloin ne on aiemmin tavattu DNA-näytekeräyksessä sekä niiden mahdolliset pannoitustiedot.

Kaikki DNA-näytteet analysoitiin Lukessa [SNP-merkkigeeneihin perustuvalla menetelmällä \(luke.fi\)](https://www.luke.fi/sn-merkkigeeneihin-perustuvalle-menetelmalla), joka otettiin käyttöön kaudella 2021–2022. Näytteistä tutkittiin 96 SNP-merkkigeenin muuntelua, jonka avulla tunnistetaan eri susiyksilöt. Saatua aineistoa käytettiin edelleen sukulaisuuksien selvittämiseen erillisen sukulaisuusanalyysin avulla. Reviireillä, joilla tavattiin DNA-näytteissä enemmän kuin kaksi sutta, voitiin sukulaisuusanalyysin avulla selvittää, onko kyseessä perhelauma (lisääntyvä pari ja niiden jälkeläiset) vai mahdollisesti pari ja niiden lisäksi yksi tai useampia vaeltajia (ei sukua parille tai perhelaumalle), jotka ovat olleet läpikulkumatkalla. Mikäli yksilöstä oli kerätty useita näytteitä pidemmän aikajakson (yli kaksi viikkoa) aikana samalta alueelta, tulkittiin sen asuvan reviirillä, vaikka sillä ei olisi ollut tunnistettua sukulaisuussuhdetta muihin reviirin asukkaisiin. Sukulaisuusanalyysissä hyödynnettiin lisäksi aikaisempia aineistoja, jolloin voitiin tunnistaa lisääntyviksi yksilöiksi susia, joista ei löydetty nyt tarkasteltavan kauden aikana uusia näytettä. Tällaisia tapauksia oli useita (mainittu sekä tekstissä että laumojen kohdalla sukupuissa).

Vuonna 2021 Lukessa otettiin käyttöön myös [koirasusiristeymien tunnistamiseen kehitetty uusi menetelmä \(luke.fi\)](https://www.luke.fi/koirasusiristeymien-tunnistamiseen-kehitetty-uusi-menetelmä), joka perustuu 93 SNP-merkkigeeniin. Menetelmän avulla voidaan tunnistaa takaisinristeymät suteen jopa kolmannen polven risteymiin saakka. Tämä tarkempi risteymäanalyysi tehtiin kaikille ensimmäistä kertaa tavatuille yksilöille.

Haluamme kiittää arvokkaasta työstä kaikkia vapaaehtoisia näytekerääjiä ja erityisesti keräysvastaavia. Kiitokset työhön osallistuneelle Suomen riistakeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen henkilökunnalle sekä Luonnonvarakeskuksen Jokioisten genetiikan laboratorion työntekijöille.

2. Susien biologiasta DNA-näytekeräyksen ajankohtana

Noin 85–90 % susista elää talvella reviirillä. Reviirillä elää useimmiten joko susipari eli naaras ja uros tai perhelauma eli pari ja jälkeläiset. Sudet puolustavat omaa reviiriään muilta susilta.

Talvella loput 10–15 % susista ovat vaeltavia susia, jotka etsivät kumppania ja aluetta, jolle perustaa oma reviiri. Kevättalvella myös reviireillä elävien susien käytös muuttuu. Sudet eivät enää liiku säännöllisesti laumana, ja nuoret sudet lähtevät vaeltamaan synnyinreviiriltään, etsimään omaa reviirialuetta ja kumppania.

Perhelaumojen määrä on tärkeä susikannan elinvoimaisuuden mittari. Siksi DNA-näytekeräystä kohdennetaan sellaisille alueille, joissa ajatellaan olevan vakituinen susireviiri.

DNA-näytekeräyskausi alkoi marraskuun alussa ja kesti helmikuun loppuun. Näytekeräys tehdään talvella sekä sääolosuhteiden että susien reviirikäyttäytymisen vuoksi.

Näytteiksi kerätään suden jätöksiä. DNA:ta on jätöksen pinnalla. DNA:n määrään vaikuttavat näytteen tuoreus ja sää. Näyte säilyy parhaiten pakkasella, kun taas suora auringonvalo tai sade hävittävät DNA:ta näytteen pinnalta. Pakkasen lisäksi talvella lumi helpottaa näytteiden löytymistä, kun susien reittejä pystytään jäljittämään.

3. DNA-tuloksia reviireittäin

3.1. Snappertunan reviiri, Uusimaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

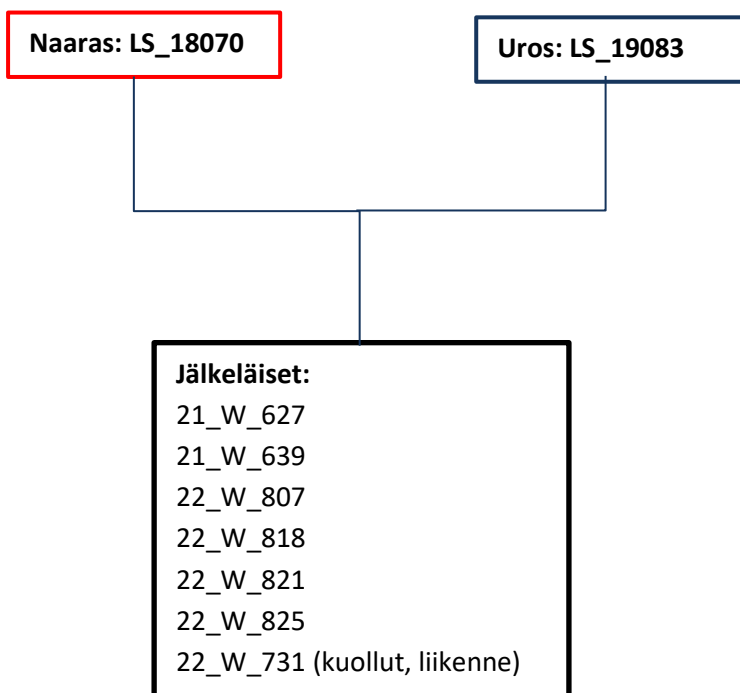
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 33 näytettä, joista onnistui 27 kpl (onnistumisprosentti 82 %). Näytteistä yksilöitiin 9 eri sutta.

Neljä susista oli entuudestaan tuttuja. **LS_18070** ja **LS_19083** ovat reviirin lisääntyvä pari, joka tavattiin tällä reviirillä ensimmäisen kerran 2021–2022. Naaras LS_18070 oli tavattu ensimmäisen kerran ulostenäytekeräyksessä kaudella 2018–2019 Kirkkonummella (Uu) ja uros LS_19083 kaudella 2019–2020 Punkalaitumen (Sa) reviirillä kerätyistä näytteistä, ja sukulaisuusanalyysin perusteella se on Punkalaitumen reviirin jälkeläinen. Myös **21_W_627** ja **21_W_639** tavattiin tällä reviirillä kaudella 2021–2022 ja ne ovat edellä mainitun parin jälkeläisiä.

Muut viisi olivat aineistossa uusia yksilöitä ja sukulaisuusanalyysien perusteella reviirin lisääntyvän parin jälkeläisiä. Niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_807**, **22_W_818**, **22_W_821**, **22_W_825** sekä **22_W_731**, jonka tiedetään kuolleen (liikenne 25.10.2022).

Snappertunan reviiri 2022–2023

Kuva 1. Snappertunan reviirin susien sukulaissuhteet

3.2. Raaseporin reviiri, Uusimaa / Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 29 näytettä, joista onnistui 16 kpl (onnistumisprosentti 62 %).

Näytteistä yksilöitiin 9 eri sutta.

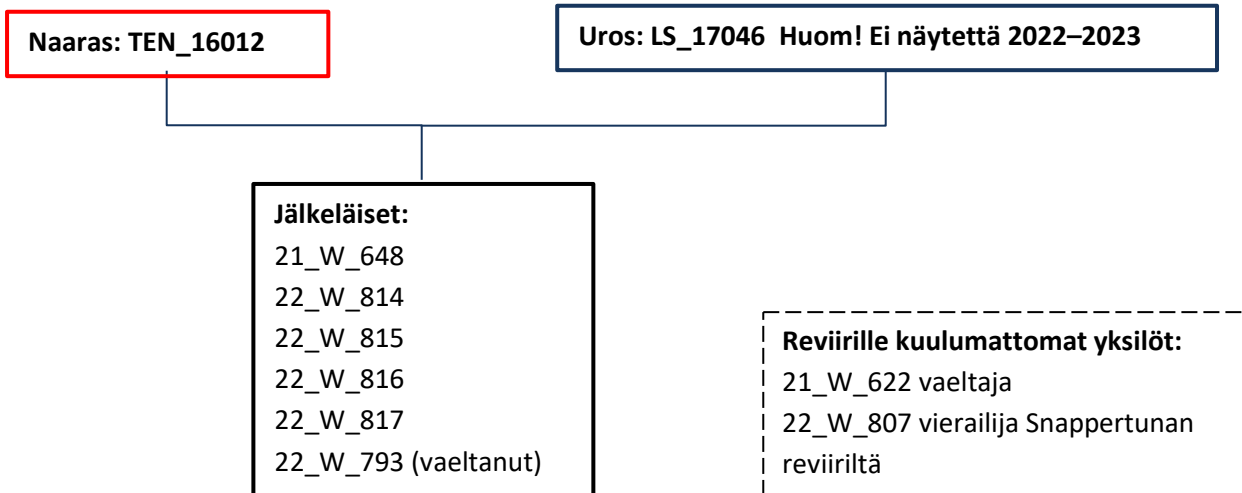
Kolme susista oli entuudestaan tuttuja. Ensimmäinen tutuista oli **TEN_16012**, reviirin lisääntyvä naaras, jonka näytteitä on kerätty vuodesta 2016 samalta alueelta. Toinen tutuista susista oli **21_W_648**, edellä mainitun TEN_16012:n jälkeläinen, sen näytteitä on kerätty samalta alueelta myös vuotta aikaisemmin.

Kolmas tuttu yksilö oli **21_W_622**, joka tavattiin näytekeräyksessä kaudella 2021–2022 Punkalaitumen reviirillä, ja sukulaisuusanalyysin perusteella yksilö on Punkalaitumen reviirin susien jälkeläinen. Kyseessä on todennäköisesti vaeltava susi.

Muut viisi sutta olivat aineistossa uusia yksilöitä. Niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_814, 22_W_815, 22_W_816, 22_W_817 ja 22_W_793**. Sukulaisuusanalyysin perusteella ne kaikki ovat aikaisemmin mainitun TEN_16012 pentuja. Sukulaisanalyysin perusteella lisääntyvä uros on LS_17046, sen näytteitä ei kuitenkaan keräyskauden 2022–2023 aikana löydetty. Se on viimeksi tavattu tällä reviirillä keräyskaudella 2020–2021. 22_W_793:n näyte kerättiin vielä helmikuun lopussa Pohjanmaalla, Pedersöressä.

Lisäksi reviiriltä kerätyissä näytteissä tunnistettiin yksilö **22_W_807**, joka on Snappertunan reviirin jälkeläinen. Sen näytteitä kerättiin myöhemmin kauden aikana Snappertunassa, joten sen tulkittiin vain pistäytyneen tällä Raaseporin reviirillä.

Raaseporin reviiri 2022–2023

Kuva 2. Raaseporin reviirillä tavattujen susien sukulaissuhteet.

3.3. Kemiön reviiri, Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Ei pari- eikä laumareviiriä. Havaintoaineisto vähäinen.

Alueelta ei saatu yhtään DNA-näytettä.

Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.4. Somerniemen reviiri, Varsinais-Suomi / Uusimaa / Etelä-Häme

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 7 näytettä, joista onnistui 4 kpl (onnistumisprosentti 57 %). Näytteistä yksilöitiin 3 eri sutta.

Kaksi yksilöä oli entuudestaan tuttuja. Ensimmäinen oli naaras **LS_19090**, joka on tavattu ensimmäisen kerran näytteistä kaudella 2019–2020 Raaseporin reviirillä, nyt kaudella 2022–2023 Somerniemen reviirillä.

Toinen oli uros **LS_17044**, joka on tavattu kausilla 2017–2018 ja 2018–2019 Kaivolan reviirillä. (V-S). Myöhemmin talvella 2018–2019 sen todettiin vaeltaneen pois Kaivolan reviiriltä, koska se tunnistettiin myös Kirkkonummella kerätystä yksittäisnäytteestä. Kaudesta 2020–2021 yksilö on tunnistettu näytteistä Somerniemen reviirillä.

Aineistossa uusi yksilö oli susi **22_W_808**, sukulaisanalyysin perusteella se on lähtöisin Paimion reviiriltä.

Sukulaisuusanalyysin perusteella alueelta tavattujen yksilöiden välillä ei todettu vanhempijälkeläissuhdetta. Koska Tassuun oli ilmoitettu havaintoja useamman kuin kolmen yksilön laumasta, ei voida sulkea pois perhelauman mahdollisuutta ja sen vuoksi reviirin status on perhelauma.

3.5. Paimion reviiri, Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 4 näytettä, joista onnistui 3 kpl (onnistumisprosentti 75 %). Näytteistä yksilöitiin yksi susi.

Näyte oli sudesta **21_W_630**, joka on tunnistettu tällä reviirillä myös kaudella 2021–2022. Sukulaisanalyysin perusteella yksilö on viereiseltä Mellilän reviiriltä lähtöisin.

Reviirin status perustuu Tassu-havaintoihin.

3.6. Mellilän reviiri, Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta ei saatu yhtään näytettä.
Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

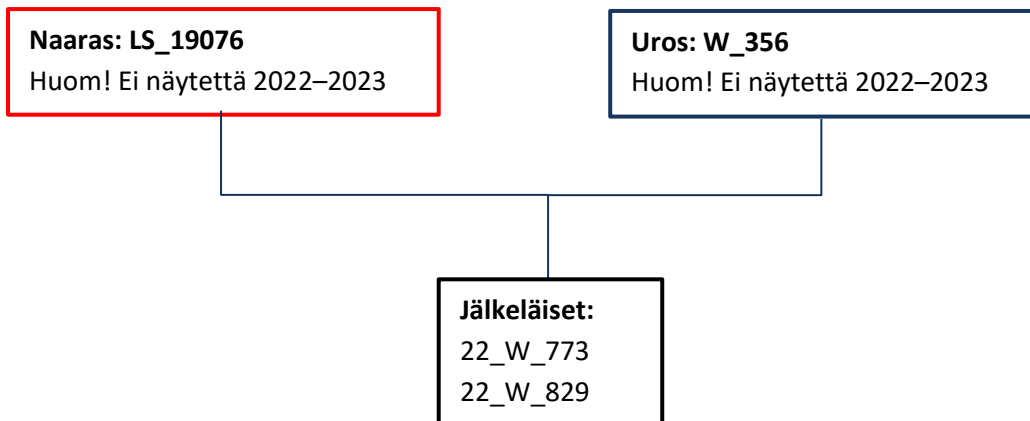
3.7. Kytäjän reviiri, Uusimaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 3 näytettä, joista onnistui 2 kpl (onnistumisprosentti 67 %). Näytteistä yksilöitiin 2 eri sutta.

Molemmat sudet olivat naaraita ja aineistossa uusia, **22_W_773** ja **22_W_829**. Sukulaisuusanalyysin perusteella ne ovat naaraan LS_19076 ja uroksen W_356 jälkeläisiä. Naaras LS_19076 on tunnistettu näytteistä ensimmäisen kerran keräyskaudella 2019–2020 Pöytyän reviirillä ja uros W_356 ensimmäisen kerran 2020–2021 Köyliön reviirillä. Edellä mainitut yksilöt tunnistettiin tällä Kytäjän reviirillä näytteistä 2021–2022, kuitenkin kaudella 2022–2023 niistä ei onnistuttu samaan näytettä.

Kytäjän reviiri 2022–2023

Kuva 3. Kytäjän reviirin susien sukulaissuhteet.

3.8. Pöytyän reviiri, Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

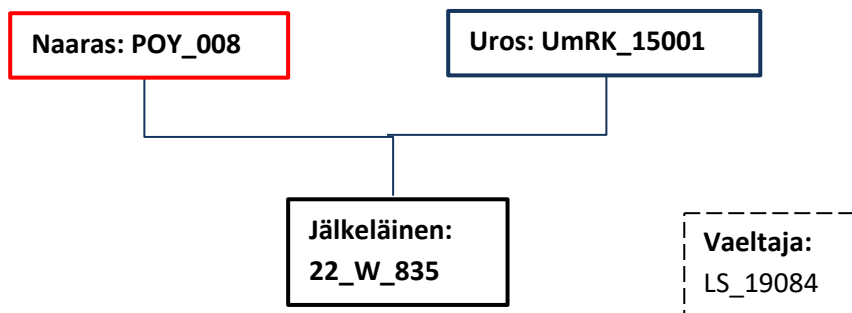
Alueelta kerättiin 12 näytettä, joista onnistui 8 kpl (onnistumisprosentti 67 %). Näytteistä yksilöitiin yhteensä 4 sutta.

Kolme susista oli entuudestaan tuttuja. Ensimmäinen tutuista susista oli reviirin muodostumisesta saakka (eli vuodesta 2013) reviirin lisääntyvänä naaraana ollut **POY_008**. Sen näytehistoria kattaa koko vuonna 2013 alkaneen keräysajan, ja se on tavattu näytteissä joka vuosi. Toinen tutuista oli **UmRK_15001**, se on tavattu ensimmäisen kerran näytteistä syksyllä 2015 Kirkkonummella ja kaudesta 2015–2016 kyseisellä Pöytyän reviirillä. Sukulaisanalyysin perusteella edellä mainitut ovat Pöytyän reviirin lisääntyvä pari.

Kolmas tuttu oli **LS_19084**, joka on tavattu näytteistä keräyskausilla 2019–2020, 2020–2021 ja 2021–2022 Punkalaitumen reviirillä. Kyseessä on todennäköisesti vaeltava susi.

Neljäs tunnistettu susi oli aineistossa uusi yksilö, sen yksilötunniste on **22_W_835**. Sukulaisuusanalyysin perusteella se on reviirin lisääntyvän parin POY_008 ja UmRK_15001 jälkeläinen.

Pöytyän reviiri 2022–2023

Kuva 4. Pöytyän reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.9. Mynämäen reviiri, Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

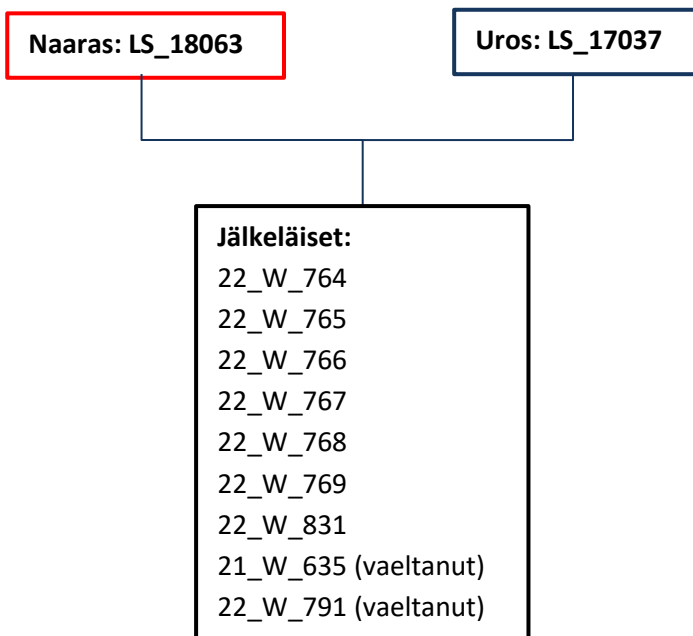
Alueelta kerättiin 36 näytettä, joista onnistui 34 kpl (onnistumisprosentti 94 %). Näytteistä yksilöitiin 11 eri sutta.

Näytteistä tunnistettiin reviirin lisääntyä pari, naaras **LS_18063** ja uros **LS_17037**. Naaraan näytehistoria alkaa kaudelta 2018–2019 läheiseltä Kaivololan (V-S) reviiriltä, kaudesta 2019–2020 lähtien se on tavattu kyseisellä Mynämäen reviirillä. Uros on tunnistettu ensimmäisen kerran kaudella 2017–2018 Snappertunan reviirillä, kaudesta 2020–2021 sen näytteitä on kerätty Mynämäen reviirillä.

Loput 9 sutta olivat edellä mainittujen jälkeläisiä. Uroksen **21_W_635** näytteitä kerättiin reviiriltä jo edellisenä talvena. Kaudella 2022–2023 yksi sen näyte kerättiin tällä reviirillä joulukuun alussa, mutta jo joulukuun puolenvälin jälkeen sekä myöhemmin kevättalvella se tavattiin DNA-näytteissä lhoden reviirillä.

Muut kahdeksan jälkeläistä olivat aineistossa uusia yksilöitä ja niiden yksilötunnisteet ovat **22_W_764**, **22_W_765**, **22_W_766**, **22_W_767**, **22_W_768**, **22_W_769**, **22_W_791** ja **22_W_831**. Niistä 22_W_791 tavattiin DNA-näytteistä loppupalvesta ensin Kustavissa ja myöhemmin Eurajoella.

Mynämäen reviiri 2022–2023

Kuva 5. Mynämäen reviirin susien sukulaisuussuhteet

3.10. Kaivolan reviiri, Varsinais-Suomi / Satakunta

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma.

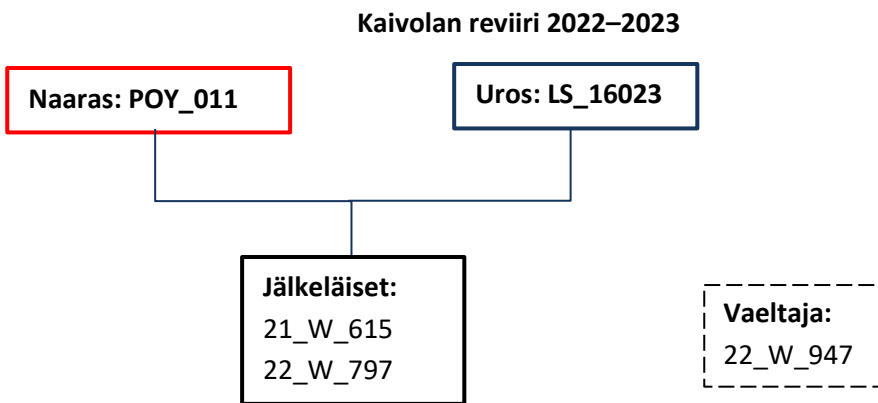
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma.

Alueelta kerättiin 13 näytettä, joista onnistui 12 kpl (onnistumisprosentti 92 %). Näytteistä yksilöitiin 5 eri sutta.

Yksilöistä kolme oli entuudestaan tuttuja. Ne olivat naaras **POY_011** ja uros **LS_16023**, ja ne ovat sukulaisuusanalyysin perusteella Kaivolän reviiirin lisäntyvä pari. POY_011:n näytehistoria alkaa kaudesta 2014–2015 Pöytyän reviiiriltä. Se on tavattu tällä Kaivolän reviiirillä näytekeräyksessä säännöllisesti siitä lähtien, lukuun ottamatta kautta 2019–2020, jolloin sen näytettä ei löydetty. LS_16023 on tavattu kausilla 2016–2017, 2017–2018, 2020–2021 ja 2021–2022 tällä reviiirillä.

Kolmas tuttu oli susi 21_W_615, se tavattiin DNA-näytteissä kyseisellä reviiirillä myös edellisellä kaudella ja on reviiirin lisäntyvän parin jälkeläinen

Muut kaksi sutta olivat aineistossa uusia yksilöitä. Ensimmäinen on sukulaisuusanalyysin perusteella edellä mainitun lisäntyvän parin jälkeläinen, sen yksilötunniste on **22_W_797**. Toinen uusi yksilö on tunnisteeltaan **22_W_947**, se ei sukulaisuusanalyysin perusteella kuulu kyseiseen laumaan vaan on todennäköisesti vaeltava susi.

Kuva 6. Kaivolän reviiirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet

3.11. Mietoisen reviiiri, Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 4 näytettä, joista onnistui 3 kpl (onnistumisprosentti 75 %). Näytteistä yksilöitiin 2 sutta.

Ensimmäinen susi on naaras **W_481**, joka on tunnistettu aikaisemmin keräyskausilla 2020–2021 Punkalaitumen reviiirillä sekä 2021–2022 viereisellä Vehmaan reviiirillä. Toinen susista, uros **22_W_832**, on aineistossa uusi yksilö. Edellä mainitut sudet muodostavat todennäköisesti Mietoisten reviiirin parin.

3.12. Vehmaan reviiiri, Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Lauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 20 näytettä, joista onnistui 11 kpl (onnistumisprosentti 60 %). Näytteistä tunnistettiin 7 eri sutta.

Kolme tunnistetuista susista oli entuudestaan tuttuja. Susi **W_482** on tunnistettu ensimmäisen kerran keräyskaudella 2020–2021 Punkalaitumen reviiirillä, ja keräyskaudella 2021–2022 kyseisellä Vehmaan reviiirillä. Toinen tuttu on susi **21_W_621**, sen näytteitä on kerätty aikaisemmin keräyskaudella 2021–2022 Kaivolän reviiiriltä. Kolmas tuttu on yksilö **21_W_624**, sen näytteitä on kerätty ensimmäisen kerran edellisellä kaudella kyseiseltä Vehmaan reviiiriltä, jolloin se todettiin sukulaisuusanalyysin perusteella tämän reviiirin jälkeläiseksi.

Loput neljä sutta olivat aineistossa uusia yksilöitä, niiden yksilötunnisteet ovat **22_W_791**, **22_W_830**, **22_W_833** ja **22_W_834**. Yksilö 22_W_791 on sukulaisuusanalyysin perusteella Mynämäen reviiirin jälkeläinen, se tunnistettiin vielä myöhemmin näytteistä Eurajoella, joten kyseessä on vaeltava yksilö. 22_W_830 on sukulaisuusanalyysissä todettu olevan Kuhmoisten reviiirin jälkeläinen (vanhemmat 22_W_777 ja 22_W_778, katso 3.22 Kuhmoisten reviiiri). Susien 22_W_833 ja 22_W_834 alkuperästä ei ole tietoa.

Alueelta kerätyistä DNA-näytteistä tunnistetut yksilöt eivät ole sukulaisuusanalyysin perusteella sukua toisilleen, eivätkä näin ollen muodosta perhelaumaa. Sen vuoksi reviiirin status on lauma.

3.13. Vaskijärven reviiiri, Varsinais-Suomi / Satakunta

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

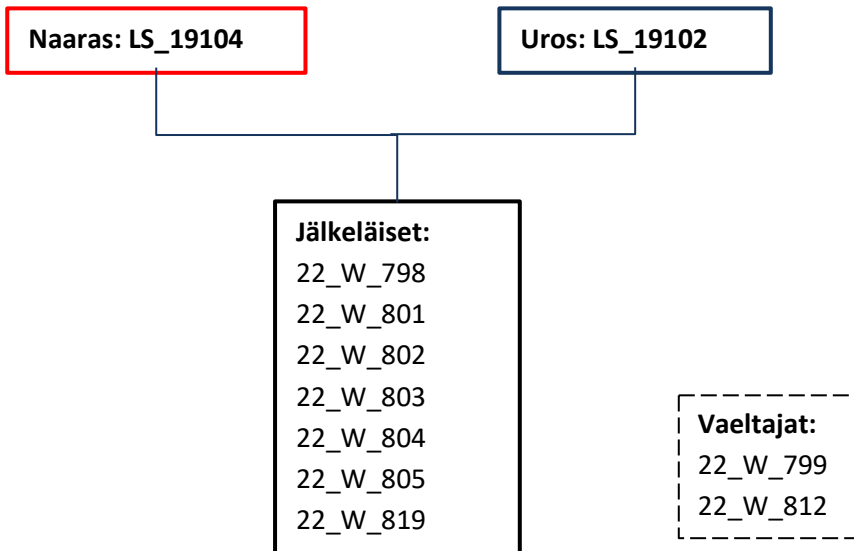
Alueelta kerättiin 33 näytettä, joista onnistui 31 kpl (onnistumisprosentti 94 %). Näytteistä tunnistettiin 11 eri sutta.

Kaksi sutta oli entuudestaan tuttuja, naaras **LS_19104** ja uros **LS_19102**, jotka ovat olleet Vaskijärven reviiirin lisääntyvä pari kaudesta 2021–2022 alkaen. LS_19104 on aikaisemmin tavattu kausilla 2019–2020 ja 2020–2021 läheisellä Kaivolän reviiirillä (V-S). LS_19102 taas on tavattu aikaisemmin kausilla 2019–2020 ja 2020–2021 läheisellä Mynämäen reviiirillä (V-S).

Näytteistä tunnistettiin 7 susiyksilöä, jotka ovat sukulaisuusanalyysin perusteella edellä mainittujen susien jälkeläisiä ja uusia yksilöitä aineistossa. Niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_798**, **22_W_801**, **22_W_802**, **22_W_803**, **22_W_804**, **22_W_805** ja **22_W_819**.

Lisäksi tunnistettiin kaksi uutta yksilöä, jotka ovat todennäköisiä vaeltavia susia: **22_W_799**, joka todettiin sukulaisuusanalyysissä Raaseporin reviiirin jälkeläiseksi, sekä **22_W_812**, joka puolestaan on Kaivolän reviiirin jälkeläinen.

Vaskijärven reviiri 2022–2023

Kuva 7. Vaskijärven reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.14. Ihoden reviiri, Varsinais-Suomi / Satakunta

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Lauma, epäselvä

Alueelta kerättiin 11 näytettä, joista onnistui 3 kpl (onnistumisprosentti 27 %). Näytteistä yksilöitiin kaksi eri sutta.

Ensimmäinen susi oli entuudestaan tuttu urossusi **21_W_635**, sen näytteitä on kerätty aikaisemmin kaudella 2021–2022 Mynämäen reviiriltä. Yksilö on myös sukulaisuusanalyysissä todettu Mynämäen reviirin jälkeläiseksi. Toinen tunnistettu susi oli myös uros ja aineistossa uusi yksilö **22_W_826**. Sen alkuperää ei tunneta.

Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.15. Kiukaisten reviiri, Satakunta

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta ei saatu kaudella 2022–2023 yhtään näytettä.
Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.16. Köyliön reviiri, Satakunta / Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

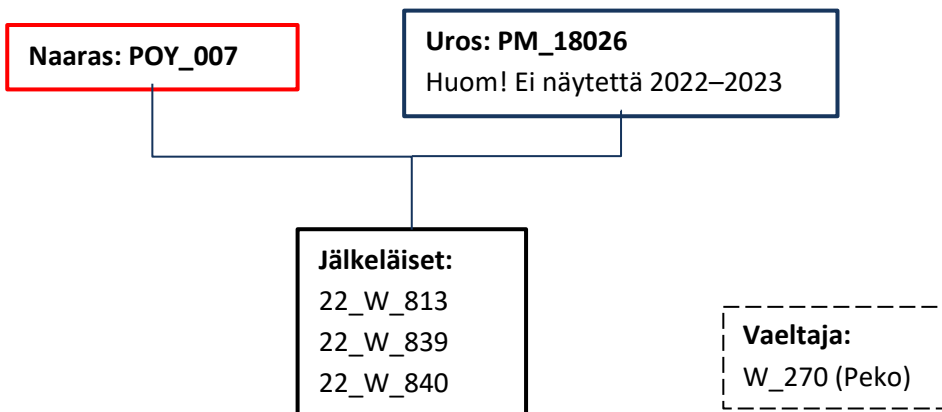
Alueelta kerättiin 11 näytettä, joista onnistui 6 kpl (onnistumisprosentti 55 %). Näytteistä yksilöitiin viisi eri sutta.

Tunnistetuista susista kaksi oli entuudestaan tuttuja. Reviirin lisääntyvänä naaraana vuodesta 2015 eteenpäin ollut **POY_007**. Sen DNA-näytehistoria kattaa koko keräysajan syksystä 2013 alkaen. POY_007 on tavattu ensin 2013 Pöytyällä (V-S) ja 2015 eteenpäin tällä Köyliön reviirillä.

Toinen tuttu oli urossusi **W_270** (pantasusi Peko). Kyseinen yksilö on pannoitettu maaliskuussa 2019 Pyhäjoella, jonka jälkeen se vaelsi Siikaisiin, jossa panta lopetti toiminnan loppuvuodesta 2020. Yksilö on tämän jälkeen tavattu näytteissä Siikaisten reviirillä keräyskaudella 2020–2021 ja Lavialla 2021–2022. Kaudella 2022–2023 se on tavattu ensimmäisen kerran marraskuussa Eurajoella, helmikuussa Kokemäellä ja viimeisen kerran maaliskuussa kyseisellä Köyliön reviirillä. Kyseessä on vaeltava yksilö.

Loput kolme sutta olivat aineistossa uusia yksilöitä. Niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_813**, **22_W_839** ja **22_W_840**. Ne ovat reviirin lisääntyvän naaraan POY_007:n jälkeläisiä. Sukulaisanalyysin perusteella niiden isä ja siten reviirin lisääntyvä uros olisi PM_18026, sen näytettä ei kuitenkaan ole kerätty kaudella 2022–2023. Yksilö on tunnistettu ensimmäisen kerran keräyskaudella 2018–2019 ja 2019–2020 Jurvan reviirillä, sekä 2021–2022 viereisellä Kiukaisten reviirillä.

Köyliön reviiri 2022–2023

Kuva 8. Köyliön reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.17. Humpilan reviiri, Etelä-Häme / Varsinais-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 6 näytettä, joista 3 onnistui (onnistumisprosentti 50 %). Näytteistä yksilöitiin kaksi eri sutta.

Toinen susista oli entuudestaan tuttu yksilö. Naarassusi **21_W_607** on tavattu näytteissä ensimmäisen kerran tällä kyseisellä reviirillä kaudella 2021–2022. Tällä kaudella yksi sen näytteistä kerättiin viereisen Rekikosken reviirin puolelta. Toinen susi on uros, jonka yksilötunniste on **SNP08**, joka myös tavattiin tällä reviirillä edellisellä kaudella. Molemmat ovat sukulaisuusanalyysin mukaan Somerniemen reviirin jälkeläisiä.

Reviirin status perustuu pääosin Tassu-aineistoon.

3.18. Toijalan reviiri, Etelä-Häme / Pirkanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Lauma

Alueelta ei saatu yhtään näytettä.

Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.19. Punkalaitumen reviiri, Satakunta / Etelä-Häme / Pohjois-Häme

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

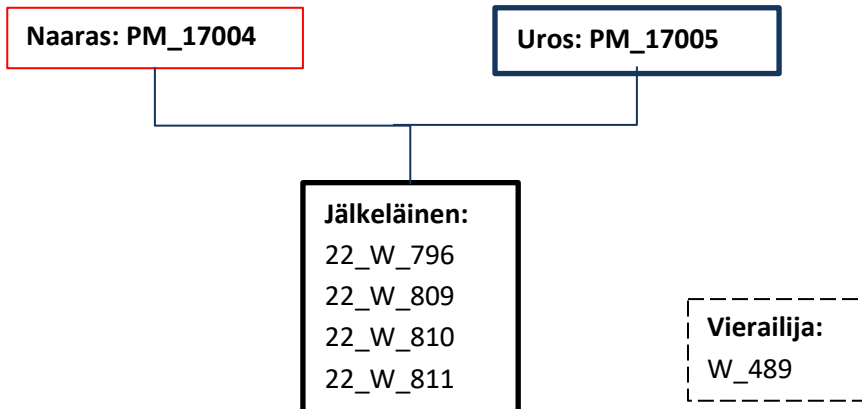
Alueelta kerättiin 23 näytettä, joista onnistui 19 kpl (onnistumisprosentti 83 %). Näytteistä yksilöitiin 7 eri sutta.

Tuttuina susina tavattiin Punkalaitumen reviirillä 2018–2019 alkaen lisääntyvänä parina olleet naaras **PM_17004** ja uros **PM_17005**. Niiden näytteitä on kerätty siitä lähtien tällä reviirillä joka vuosi. PM_17004 ensimmäiset näytteet ovat kaudelta 2017–2018 Närviäjoki-Pörttömin reviiriltä (R-P ja Po). PM_17005 ensimmäinen näyte on yksittäisnäyte yksin liikkuvasta sudesta Kankaanpäästä (Sa) kaudella 2017–2018.

Kolmantena tuttuna tavattiin urossusi **W_489**. Yksilö on viereisen Rekikosken reviirin lisääntyvä uros, joka on pistäytynyt viereisen Punkalaitumen reviirin puolella.

Neljä muuta sutta olivat aineistossa uusia yksilöitä ja ovat sukulaisuusanalyysin perusteella Punkalaitumen reviiirin lisääntyvän parin jälkeläisiä. Niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_796**, **22_W_809**, **22_W_810** ja **22_W_811**.

Punkalaitumen reviiiri 2022–2023

Kuva 9. Punkalaitumen reviiirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet

3.20. Rekikosken reviiiri, Satakunta

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Lauma, epäselvä

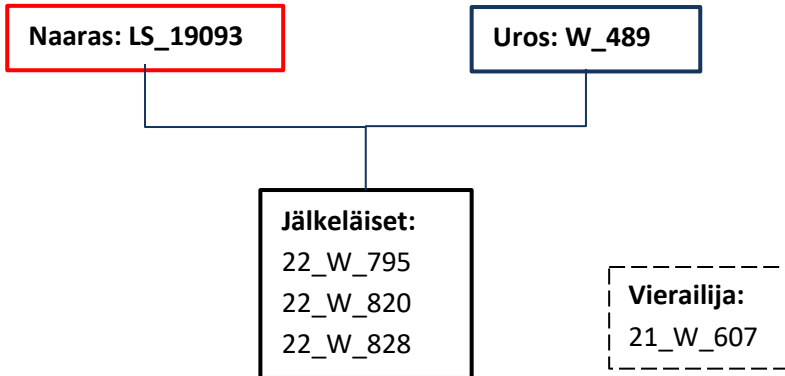
Alueelta kerättiin 15 näytettä, joista onnistui 11 kpl (onnistumisprosentti 73 %). Näytteistä yksilöitiin kuusi eri sutta.

Susista kolme oli aineistossa entuudestaan tuttuja. Naarassusi **LS_19093** on kotoisin läheiseltä Köyliön reviiiriltä. Sen näytteitä on kerätty ensimmäisen kerran kaudella 2019–2020 Köyliön reviiirillä ja sen jälkeen, kaudesta 2020–2021 lähtien, tältä Rekikosken reviiiriltä. Toinen tuttu on urossusi **W_489**, jonka näytteitä on aikaisemmin kerätty kaudella 2020–2021 Raaseporin reviiiriltä, sekä toukokuussa 2021 yksi näyte tältä kyseiseltä reviiiriltä, mutta kaudella 2021–2022 sitä ei tavattu DNA-näytteissä. Edellä mainitut sudet muodostavat Rekikosken lisääntyvän parin.

Kolmas tuttu oli susi **21_W_607**, joka on vierailija läheiseltä Humpvilan reviiiriltä.

Kolme aineistossa uutta yksilöä ovat sukulaisuusanalyysin perusteella Rekikosken reviiirin lisääntyvän parin jälkeläisiä, niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_795**, **22_W_820** ja **22_W_828**.

Rekikosken reviiri 2022–2023

Kuva 10. Rekikosken reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.21. Eurajoen reviiri, Satakunta

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 14 näytettä, joista onnistui 12 kpl (onnistumisprosentti 86 %). Näytteistä yksilöitiin 4 eri sutta.

Susista kolme oli entuudestaan tuttuja. Kaksi niistä tavattiin tällä reviirillä jo kaudella 2021–2022, uros **W_479** ja naaras **W_491**, ja ne muodostavat todennäköisesti tämän reviirin parin. W_479 oli tavattu aikaisemmin näytekeräyksessä kaudella 2020–2021 Somerniemen (V-S) reviirillä. W_491 tavattiin kaudella 2020–2021 Raaseporin reviirillä, jonka jälkeläinen se on.

Kolmas tuttu yksilö oli urossusi **W_270** (pantasusi Peko), se on kaudella 2022–2023 tavattu myös Eurajoella ja Vammalassa, kyseessä on vaeltava susi (katso myös luku 3.16, Köyliön reviiri).

Aineistossa uusi yksilö on naaras **22_W_791**, joka on sukulaisuusanalyysin perusteella Mynämäen reviirin jälkeläinen ja sen näytteitä on kuluneella keräyskaudella kerätty myös Mynämäeltä. Sen lisäksi sen näyte on kerätty Kustavissa, joten kyseessä on vaeltava susi.

3.22. Kuhmoisten reviiri, Pohjois-Häme / Keski-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

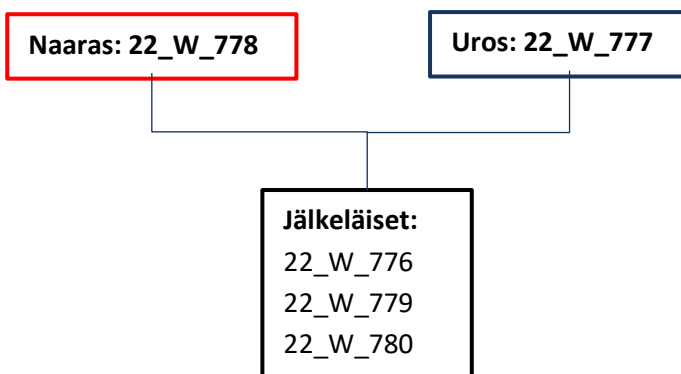
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 8 näytettä, joista onnistui 7 kpl (onnistumisprosentti 88 %). Näytteistä yksilöitiin viisi eri sutta.

Kaikki sudet olivat aineistossa uusia yksilöitä, niiden yksilötunnisteet ovat **22_W_777**, **22_W_778**, **22_W_776**, **22_W_779** ja **22_W_780**.

Sukulaisuusanalyysin perusteella 22_W_777 on lähtöisin Pulkkilan reviiriltä ja sen todettiin olevan Kuhmoisten reviirin lisääntyvä uros. Reviirin lisääntyvä naaras on 22_W_778. Muut kolme tunnistettua sutta ovat niiden jälkeläisiä.

Kuhmoisten reviiri 2022–2023

Kuva 11. Kuhmoisten reviirin susien sukulaisuussuhteet.

3.23. Siikaisten reviiri, Satakunta

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Ei reviiriä, havaintoaineisto vähäinen.

Alueelta kerättiin 13 näytettä, joista onnistui 8 kpl (onnistumisprosentti 62 %). Niistä yksilöitiin 2 sutta.

Molemmat sudet olivat tuttuja yksilöitä. Naaraan **21_W_618** näytteitä oli kerätty kaudella 2021–2022 Köyliön reviiriltä ja sukulaisuusanalyysit osoittivat sen olevan Köyliön reviirin jälkeläinen. Uros **21_W_628** oli tunnistettu 2021–2022 Vehmaan reviiriltä kerätyissä näytteissä ja todettu olevan ko. reviirin jälkeläinen.

3.24. Kankaanpään reviiri, Satakunta

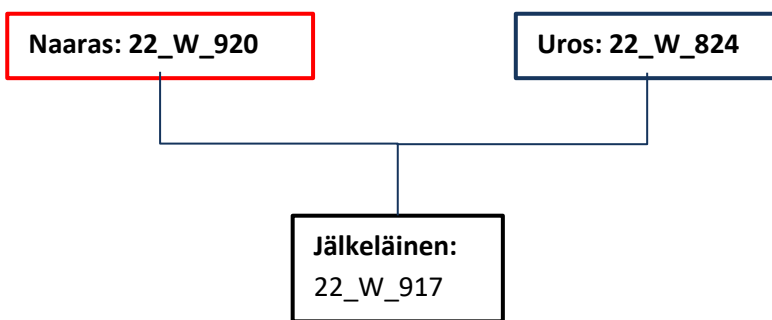
Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 4 näytettä, joista kaikki onnistui (onnistumisprosentti 100 %). Niistä yksilöitiin 3 eri sutta.

Kaikki kolme sutta olivat aineistossa uusia yksilöitä. Sukulaisuusanalyysien perusteella uros **22_W_824** ja naaras **22_W_920** muodostavat reviirin lisääntyvän parin. Kolmas tunnistettu yksilö **22_W_917** on edellisten jälkeläinen.

Kankaanpään reviiri 2022–2023

Kuva 12. Kankaanpään reviirin susien sukulaisuussuhteet.

3.25. Isojoen reviiri, Pohjanmaa / Rannikko-Pohjanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2021: Pari

Alueelta kerättiin 4 näytettä, jotka kaikki onnistuivat (onnistumisprosentti 100 %). Niistä tunnistettiin 2 eri yksilöä.

Molemmat tunnistetut yksilöt olivat tuttuja susia. Uros **PM_18028** on tavattu DNA-näytteissä keräyskausilla 2018–2019 Karvialla, 2019–2020 Kauhajoella ja 2020–2021 Siikaisilla. Sukulaisuusanalyysien perusteella se on Jurvan reviirin jälkeläinen. Naaraan **21_W_667** näytteitä kerättiin kaudella 2021–2022 Jurvan reviiriltä ja sukulaisuusanalyysit osoittivat myös sen olevan ko. reviirin jälkeläinen.

3.26. Lauhanvuoren reviiri, Pohjanmaa / Satakunta

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

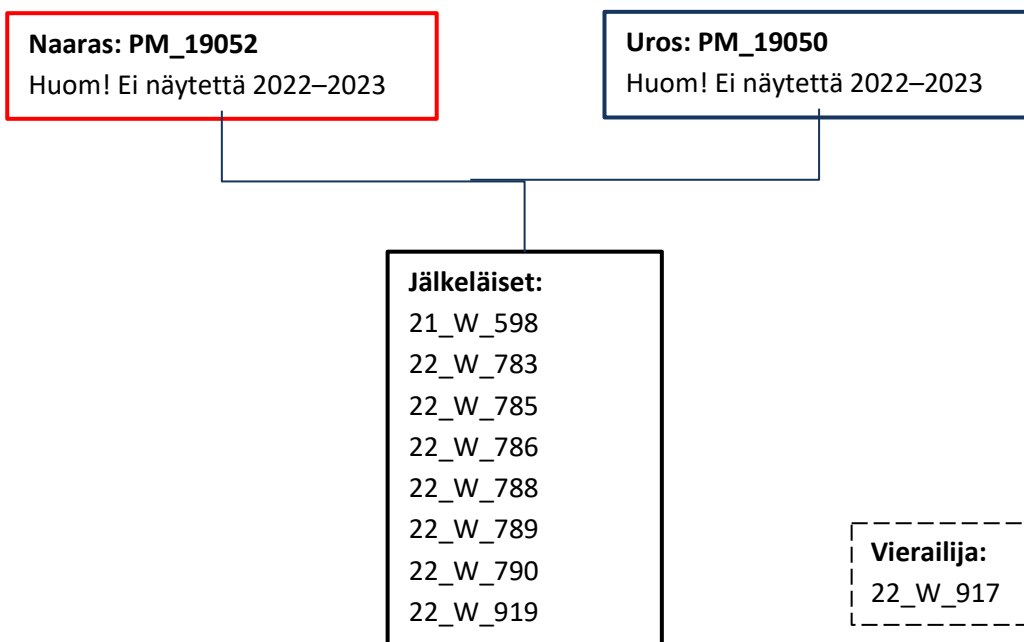
Alueelta kerättiin 18 näytettä, joista onnistui 17 kpl (onnistumisprosentti 94 %). Niistä tunnistettiin yhteensä 9 eri susiyksilöä.

Tunnistetuista susista yksi oli tuttu yksilö. **21_W_598** tavattiin tällä reviirillä 2021–2022, jolloin sen todettiin olevan reviirin lisääntyvän parin PM_19052 (naaras) ja PM_19050 (uros) jälkeläinen. Tällä kaudella vanhemmista ei kuitenkaan saatu yhtään näytettä.

Myös seitsemän uutta yksilöä ovat sukulaisuusanalyysin perusteella edellä mainitun Lauhanvuoren parin jälkeläisiä. Niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_783, 22_W_785, 22_W_786, 22_W_788, 22_W_789, 22_W_790 ja 22_W_919.**

Kahdeksas uusista yksilöistä oli **22_W_917**, vierailija viereiseltä Kankaanpään reviiriltä.

Lauhanvuoren reviiri 2022–2023

Kuva 13. Lauhanvuoren reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.27. Peurainnevan reviiri, Pohjanmaa / Satakunta / Pohjois-Häme

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

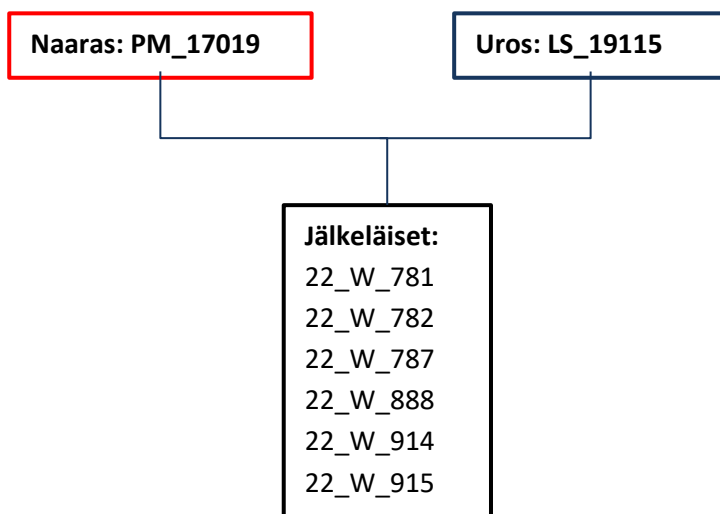
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 26 näytettä, joista onnistui 24 kpl (onnistumisprosentti 92 %). Näytteistä yksilöitiin 8 eri sutta.

Kaksi susista oli entuudestaan tuttuja. Naaras **PM_17019** ja uros **LS_19115** muodostavat reviirin lisääntyvän parin ja ne on tavattu tällä reviirillä kaudesta 2020–2021 lähtien. PM_17019:n näytteitä oli kerätty sitä ennen Kurikassa (Pohjanmaa) kaudella 2017–2018 ja LS_19115:n näytteitä Kankaanpään reviirillä (Satakunta) kaudella 2019–2020.

Muut kuusi sutta ovat aineistossa uusia yksilöitä ja reviirin lisääntyvän parin jälkeläisiä. Niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_781, 22_W_782, 22_W_787, 22_W_888, 22_W_914 ja 22_W_915.**

Peurainnevan reviiri 2022–2023

Kuva 14. Peurainnevan reviirin susien sukulaisuussuhteet.

3.28. Ruoveden havaintoalue, Pohjois-Häme

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2021: Pari

Ei DNA-näytteitä eikä Tassu-havaintoja.

3.29. Mäntän reviiri, Pohjois-Häme / Keski-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 1 näyte, joka analysoitiin onnistuneesti.

Joulukuussa 2022 kerätystä näytteestä tunnistettiin urossusi **22_W_784**, joka on sukulaisuusanalyysien perusteella Kuhmoisten reviirin jälkeläinen. Se tavattiin seuraavan kerran DNA-näytteissä jo tammikuun 2023 alussa Keiteleellä Ylä-Savossa, joten kyseessä on vaeltava susi.

Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.30. Kaskisen reviiri, Pohjanmaa / Rannikko-Pohjanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 5 näytettä, joista onnistui 2 kpl (onnistumisprosentti 40 %). Näytteistä tunnistettiin yksi susi ja yksi koirasusi.

Tunnistettu urossusi oli aineistossa uusi yksilö, yksilötunnisteeltaan **22_W_897**. Sukulaisuusanalyysien perusteella se on Raaseporin reviirin (Uusimaa–Varsinais-Suomi) jälkeläinen.

Myöskään koirasusiyksilöä **22_HY_008** (uros), jonka yksi näyte kerättiin tammikuun 2023 alussa tältä alueelta, ei ollut tavattu näytekeräyksessä aiemmin. Sukulaisanalyysit osoittivat sen olevan lähtöisin enimmäkseen Venäjällä elelevästä, mutta satunnaisesti Suomen puolella Ylämaalla liikkuvasta koirasusilaumasta. Koirasusia ei lasketa Suomen susikantaan.

Reviirin status määräytyy Tassu-aineiston perusteella.

3.31. Korsnäsin reviiri, Rannikko-Pohjanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2021: -

Alueelta kerättiin 25 näytettä, joista onnistui 23 kpl (onnistumisprosentti 92 %). Näytteistä tunnistettiin 8 eri susiyksilöä. Niistä kaksi oli entuudestaan tuttuja ja seitsemän uusia yksilöitä.

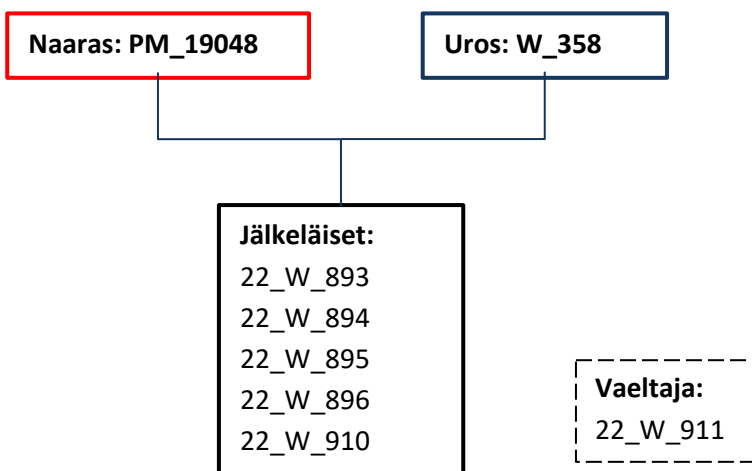
Ensimmäinen tuttu susi oli naaras **PM_19048**, joka on aiemmin tavattu näytekeräyksessä kausilla 2019–2020 ja 2020–2021 viereisellä Närviäjoki-Pöртtömin reviirillä. Sukulaisuusanalyysien perusteella se on Korsnäsin reviirin lisääntyvä naaras.

Toinen tuttu susi oli uros **W_358**. Sen näytteitä oli aiemmin kerätty kaudella 2020–2021 Mynämäen reviirillä. Sukulaisuusanalyseissa todettiin sen olevan tämän reviirin lisääntyvä uros.

Viisi alueella tavatuista uusista yksilöistä oli sukulaisuusanalyysin perusteella edellä mainitun parin jälkeläisiä. Niiden yksilötunnisteet ovat **22_W_893**, **22_W_894**, **22_W_895**, **22_W_896** ja **22_W_910**.

Lisäksi alueelta kerätyissä näytteissä tunnistettiin aineistossa uuden suden **22_W_911**, jonka todettiin sukulaisuusanalyysien perusteella olevan Mellilän reviirin (Varsinais-Suomi–Etelä-Häme) jälkeläinen. Kyseessä on todennäköisesti vaeltava susi.

Korsnäsin reviiri 2022–2023

Kuva 15. Korsnäsin reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.32. Jurvan reviiri, Pohjanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Yksittäisiä susia, ei pari- eikä laumareviiriä.

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 4 näytettä, joista onnistui 3 kpl (onnistumisprosentti 75 %). Näytteistä yksilöitiin 2 eri susiyksilöä. Molemmat olivat aineistossa uusia yksilöitä.

Marraskuussa kerätystä näytteestä tunnistettiin naarassusi **22_W_883**, jonka sukulaisuusanalyysit osoittivat olevan Punkalaitumen reviirin (Satakunta–Varsinais-Suomi) jälkeläinen. Tammikuussa kerätyistä kahdesta näytteestä tunnistettiin urossusi **22_W_916**, joka puolestaan osoittautui analyyseissa Kemilän reviirin (Oulu-Kainuu) jälkeläiseksi.

Mallinnuksen tulosten perusteella alueella oli todennäköisimmin pari syksyllä, mutta havaintojen vähäisyyden vuoksi vain yksittäisiä susia maaliskuussa 2023, ei siis pari- eikä laumareviiriä.

3.33. Närvijoki-Pöртtomin reviiri, Rannikko-Pohjanmaa / Pohjanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

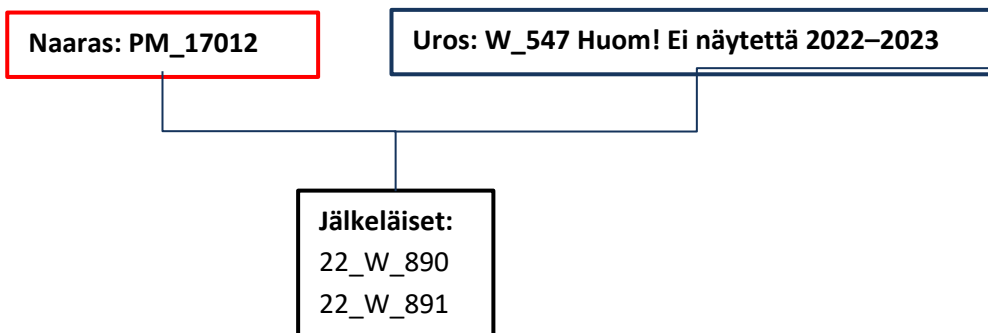
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 10 näytettä, joista onnistui 7 kpl (onnistumisprosentti 70 %). Näytteistä yksilöitiin kolme eri susiyskilöä.

Entuudestaan tuttu susi oli naaras **PM_17012**, joka on ollut tämän reviirin lisääntyvä naaras kaudesta 2020–2021 lähtien. Sitä ennen se oli tavattu DNA-näytteissä kaudella 2017–2018 Kurikassa.

Kaksi muuta sutta olivat aineistossa uusia yksilöitä ja edellä mainitun naaraan jälkeläisiä. Niiden yksilötunnisteet ovat **22_W_890** ja **22_W_891**. Sukulaisuusanalyysin perusteella niiden isäksi tunnistettiin **W_547**, joka on ollut tämän reviirin lisääntyvä uros myös kausilla 2020–2021 ja 2021–2022. Sen näytteitä ei kuitenkaan osunut näytekeräykseen tällä kaudella.

Närvijoki-Pöртtomin reviiri 2022–2023

Kuva 16. Närvijoki-Pöртtomin reviirin susien sukulaisuussuhteet.

3.34. Laihian reviiri, Rannikko-Pohjanmaa / Pohjanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 4 näytettä, joista onnistui 3 kpl (onnistumisprosentti 75 %). Näytteistä yksilöitiin kaksi eri susiyskilöä, jotka olivat entuudestaan tuttuja.

Ensimmäinen oli urossusi **21_W_602**, jonka näytteitä on aikaisemmin kerätty kaudella 2021–2022 Köyliön reviiriltä, joka on myös kyseisen suden syntymäreviiri. Toinen susi on naaras

SNP06, jonka näyte on kerätty samalta alueelta myös kaudella 2021–2022. Edellä mainitut sudet muodostavat todennäköisesti Laihian reviirin parin.

3.35. Konneveden havaintoalue, Keski-Suomi / Pohjois-Savo

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: -

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

Alueelta kerättiin 4 näytettä, jotka kaikki onnistuivat (onnistumisprosentti 100 %). Näytteistä yksilöitiin kaksi eri susiyksilöä.

Molemmat sudet olivat entuudestaan tuttuja, ensimmäinen oli naarassusi **W_406**, joka on lähtöisin Kuhmosta Kivikiekin reviiriltä. Kyseinen susi on tunnistettu samalla alueella ensimmäisen kerran elokuussa 2021.

Toinen susi on myös naaras **W_105**, joka on Marttisen reviirin jälkeläinen. Se tavattiin DNA-näytteissä kaudella 2020–2021 läheisellä Pieksämäen reviirillä.

Alueelta oli vain muutama Tassu-havainto kahdesta sudesta, ja molemmat DNA-näytteissä tunnistetut yksilöt olivat naaraita, jotka eivät voi muodostaa lisääntyvää paria. Näin ollen alue ei saanut reviiristatusta, vaan luokiteltiin havaintoalueeksi.

3.36. Alajärven havaintoalue, Pohjanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta ei saatu kauden 2022–2023 aikana yhtään näytettä.

Tassu-järjestelmään oli kirjattu vain yksi parihavainto syksyllä 2022, muttei yhtään vuodenvaihteen jälkeen.

3.37. Perhon havaintoalue, Pohjanmaa / Keski-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 4 näytettä, jotka kaikki onnistuivat (onnistumisprosentti 100 %). Näytteistä yksilöitiin kaksi susiyksilöä, toinen oli entuudestaan tuttu yksilö.

Tuttu yksilö oli **21_W_683**, joka on lähtöisin läheiseltä Toholammin reviiriltä, sen näyte on kerätty ensimmäisen kerran 2021–2022 synnyinreviiriltä. Toinen susi on naaras, joka on aineistossa uusi yksilö, sen tunniste on **22_W_908**.

Havaintojen vähäisyyden vuoksi alue ei saanut reviiristatusta.

3.38. Jepuan reviiri, Rannikko-Pohjanmaa - Pohjanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

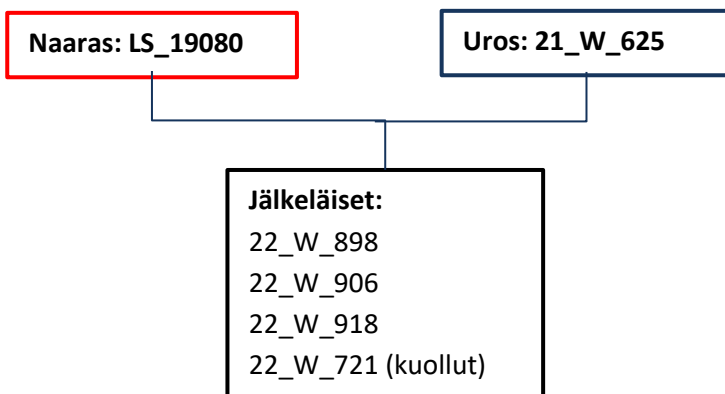
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 12 näytettä, joista 10 kpl onnistui (onnistumisprosentti 83 %). Näytteistä yksilöitiin 6 eri sutta, joista kaksi oli entuudestaan tuttuja.

Ensimmäinen tuttu oli naaras **LS_19080**, joka on tavattu ensimmäisen kerran keräyskaudella 2019–2020 Pöytyän reviirillä ja myöhemmin joulukuussa 2020 Kalajoella. Toinen tuttu on urossusi **21_W_625**, joka on sukulaisuusanalyysin perusteella lähtöisin Raaseporin reviiriltä, mistä sen näytteitä kerättiin kaudella 2021–2022.

Loput neljä olivat aineistossa uusia yksilöitä niiden yksilötunnisteet ovat **22_W_721**, **22_W_898**, **22_W_906** ja **22_W_918**. Kaikki ovat edellä mainittujen LS_19080 ja 21_W_625 jälkeläisiä. 22_W_721 kuoli elokuussa 2022 (liikenne).

Jepuan reviiri 2022–2023

Kuva 17. Jepuan reviirin susien sukulaisuussuhteet.

3.39. Toholammin reviiri, Pohjanmaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2021: Perhelauma

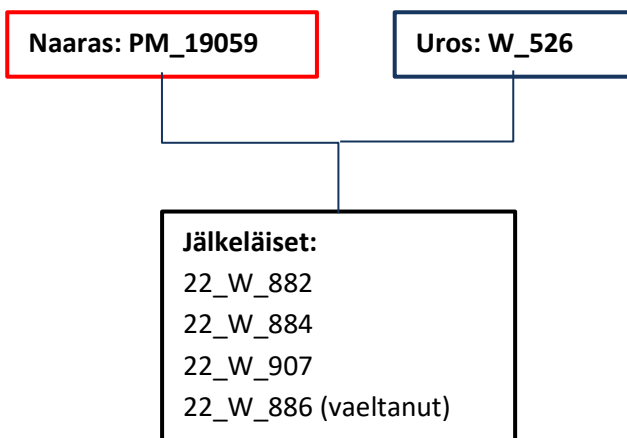
Alueelta kerättiin 19 näytettä, joista onnistui 18 kpl (onnistumisprosentti 95 %). Näytteistä tunnistettiin 7 eri susiyksilöä.

Kolme susista oli entuudestaan tuttuja. Naaraan **PM_19059** näytteitä on kerätty kaudesta 2019–2020 lähtien Toholammin reviiriltä. Toinen tuttu oli urossusi **W_526**, jonka näyteitä on kerätty kaudesta 2020–2021 samalta reviiriltä. Sukulaisuusanalyysin perusteella edellä mainitut yksilöt ovat reviirin lisääntyviä yksilöitä.

Kolmas tuttu oli **21_W_671**, joka oli lähtöisin Närvijoki-Pöртtömin reviiriltä. Susi kuoli elokuussa 2022 (Riistakeskus, poikkeuslupa).

Neljä aineistossa uutta yksilöä ovat reviirin lisääntyvän parin jälkeläisiä, niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_882**, **22_W_884**, **22_W_886** ja **22_W_907**. Suden 22_W_886 näyte kerättiin helmikuun lopussa Pedersöressä, joten se on todennäköisesti jättänyt synnyinreviirinsä ja lähtenyt vaeltamaan.

Toholammin reviiri 2022–2023

Kuva 18. Toholammin reviirin susien sukulaisuussuhteet.

3.40. Nivalan reviiri, Oulu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

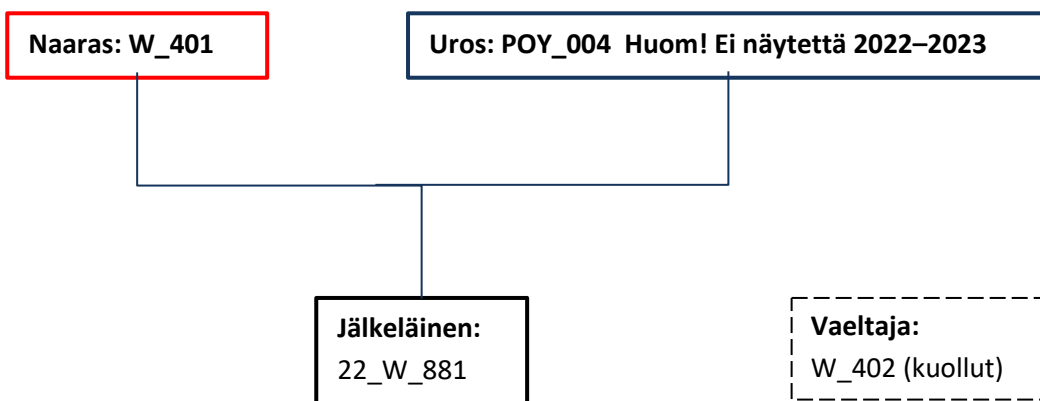
Alueelta kerättiin 10 näytettä, joista onnistui 8 kpl (onnistumisprosentti 80 %). Näytteistä tunnistettiin 3 eri susiyksilöä.

Kaksi susista oli tuttuja yksilöitä. Ensimmäinen, naarassusi **W_401** on tunnistettu näytteistä tällä reviirillä keräyskaudella 2020–2021. Toinen susi on **W_402**, joka on lähtöisin Pulkkilan reviiriltä, kyseinen susi on kuollut lokakuussa 2022 (liikenne).

Aineistossa uusi yksilö on **22_W_881**, se on sukulaisuusanalyysin perusteella edellä mainitun W_401 jälkeläinen. Lisääntyvä uros on ollut POY_004, sen näytteitä on kerätty keräyskaudella 2013–2014 Pöytyän reviiriltä, sekä 2018–2019 ja 2019–2020 tältä Nivalan reviiriltä.

Vaikka DNA-näytteissä tavattiin vain emo ja jälkeläinen, ei voida poissulkea lisääntyvän uroksen läsnäoloa reviirillä. Kevättalvella Tassuun kirjattiin havaintoja vain kahdesta sudesta, sen vuoksi reviirin status on pari.

Nivalan reviiri 2022–2023

Kuva 19. Nivalan reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.41. Kalajoen havaintoalue, Oulu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 4 näytettä, jotka kaikki onnistuivat (onnistumisprosentti 100 %).

Näytteistä tunnistettiin yksi susi, joka on aineistossa uusi yksilö, sen yksilötunniste on **22_W_921**. Sukulaisuus analyysin perusteella se on viereisen Ylivieskan reviirin jälkeläinen.

3.42. Ylivieskan reviiri, Oulu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

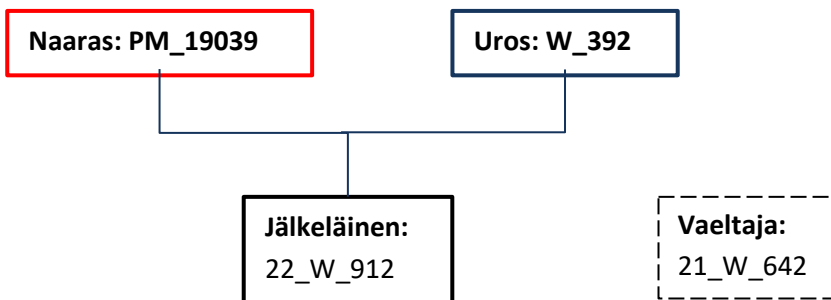
Alueelta kerättiin 13 näytettä, joista onnistui 12 kpl (onnistumisprosentti 92 %). Näytteistä tunnistettiin 4 eri sutta.

Kolme oli entuudestaan tuttuja yksilöitä. Ensimmäisen on naarassusi **PM_19039** näytteitä on kerätty kaudella 2019–2020 ja 2020–2021 viereiseltä Pyhäjoen reviiriltä. Toinen tuttu on uros **W_392**, joka tavattiin DNA-näytteissä kaudella 2020–2021 Kalajoen reviirillä. Nämä sudet muodostavat sukulaisuusanalyysin perusteella Ylivieskan reviirin lisääntyvän parin (katso alla).

Kolmas tuttu susi on **21_W_642**, jonka näytteitä on kerätty kaudella 2021–2022 Kaivolän reviiriltä. Kyseessä on todennäköisesti vaeltava susi.

Aineistossa uusi yksilö on **22_W_912**. Sukulaisuusanalyysin perusteella se on reviirin lisääntyvän parin jälkeläinen.

Ylivieskan reviiri 2022–2023

Kuva 20. Ylivieskan reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.43. Pyhäjoen reviiri, Oulu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

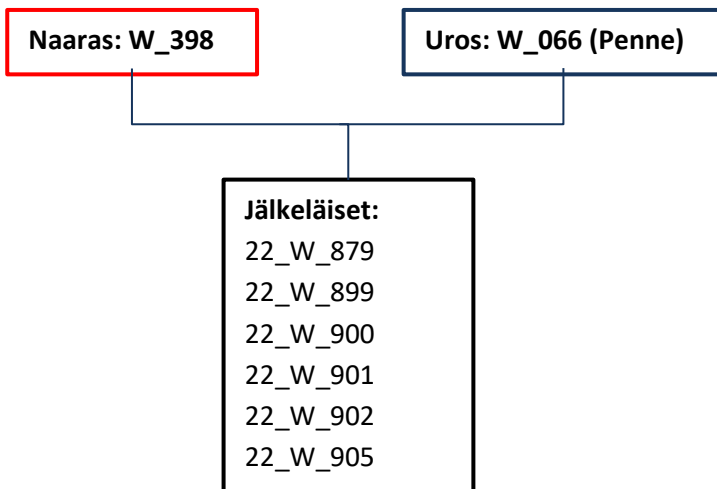
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 26 näytettä, joista onnistui 24 kpl (onnistumisprosentti 92 %). Näytteistä yksilöitiin kahdeksan eri sutta, joista kaksi oli entuudestaan tuttuja.

Näytteistä tunnistettiin reviirin lisääntyvä pari naaras **W_398** ja uros **W_066** (Penne), molempien susien näytteitä on kerätty alueelta kaudesta 2020–2021 lähtien. Penne on pannaotettu 11.3.2017 Juuassa, Panjan reviirillä (Pohjois-Karjala). Seurantapanta lopetti toimintansa 3.12.2017.

Loput kuusi sutta olivat edellä mainittujen jälkeläisiä, niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_879**, **22_W_899**, **22_W_900**, **22_W_901**, **22_W_902** ja **22_W_905**.

Pyhäjoen reviiri 2022–2023

Kuva 21. Pyhäjoen reviirin susien sukulaisuussuhteet.

3.44. Pulkkilan reviiri, Oulu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Lauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 19 näytettä, joista onnistui 13 kpl (onnistumisprosentti 68 %). Näytteistä yksilöitiin viisi eri sutta, joista kolme oli entuudestaan tuttuja.

Ensimmäinen tuttu oli uros **PM_19075**, joka lopetettiin poliisin päätöksellä syyskuussa 2022. Kyseinen susi oli tavattu ensimmäisen kerran Pulkkilan reviirillä kaudella 2019–2020 ja sukulaisuusanalyysien perusteella sen todettiin olleen reviirin lisääntyvä uros vuosina 2020–2021 ja 2021–2022. Toinen tuttu susi oli **W_496**, joka lopetettiin poliisin päätöksellä helmikuussa 2023. Se oli sukulaisuusanalyysin perusteella Kaivolän reviiriltä lähtöisin.

Kolmas entuudestaan tuttu on naaras **W_521**, jonka näytteitä kerättiin keräyskaudella 2020–2021 ja 2021–2022 viereiseltä Rantsilan reviiriltä.

Aineistossa uusia susia oli kaksi. Ensimmäinen uusi yksilö on naaras **22_W_913**, jonka todettiin sukulaisuusanalyysissä olevan edellä mainitun uroksen PM_19075 ja naaraan PM_19057

jälkeläiseksi. Naaraan PM_19057 näytteitä ei kuitenkaan kerätty kaudella 2022–2023. Kyseinen pari on tavattu DNA-näytteissä Pulkkilan reviirillä kausilla 2019–2020, 2020–2021 ja 2021–2022. Toinen uusi yksilö, uros **22_W_909**, on sukulaisuusanalyysien perusteella Saunajärven reviirin jälkeläinen

Kun huomioidaan tunnettu kuolleisuus, reviirillä DNA-näytteissä tavatut sudet eivät ole sukulaisia keskenään. Tämän vuoksi reviirin status on lauma (ei perhelauma).

3.45. Rantsilan reviiri, Oulu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta ei kerätty kauden 2022–2023 aikana yhtään näytettä.

Syksyllä 2022 kirjattiin 8 kpl parihavaintoja, mutta ei yhtään vuodenvaihteen jälkeen.

3.46. Revonlahden reviiri, Oulu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta ei saatu kauden 2022–2023 aikana yhtään näytettä.

Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.47. Utajärven reviiri, Oulu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin yksi näyte, joka onnistui (onnistumisprosentti 100 %).

Näytteestä tunnistettiin tuttu susi, **21_W_631**. Susi on lähtöisin Mynämäen reviiriltä, josta sen näytteitä on kerätty keräyskaudella 2021–2022. Kyseisen suden näyte on kerätty maaliskuussa 2023 Siikalatvalta. Kyseessä on todennäköisesti vaeltava susi.

Reviirin status perustuu pääosin Tassu-aineistoon.

3.48. Kemilän reviiri, Oulu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

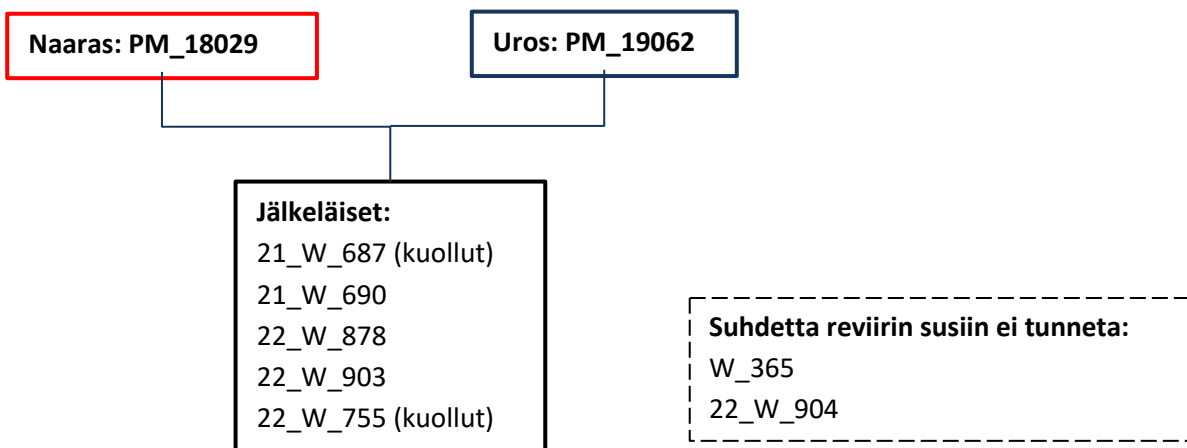
Alueelta kerättiin 58 näytettä, joista onnistui 46 kpl (onnistumisprosentti 89 %). Näytteistä yksilöitiin yhdeksän eri sutta, joista viisi oli entuudestaan tuttuja.

Näytteistä tunnistettiin reviirin lisääntyvä pari, naaras **PM_18029** ja uros **PM_19062**, molempien näytteitä on kerätty alueelta keräyskaudesta 2020–2021 lähtien. Naaras on tunnistettu aikaisemmin kaudella 2018–2019 ja 2019–2020 Revonlahden reviirillä sekä helmikuussa 2020 Haapavedellä, urossusi on tunnistettu kaudella 2019–2020 myös Revonlahden reviirillä.

Edellä mainittujen jälkeläisiä tunnistettiin viisi eri yksilöä, joista kaksi, **21_W_687** ja **21_W_690**, tavattiin DNA-näytteissä jo kaudella 2021–2022. Kolme muuta jälkeläistä olivat aineistossa uusia yksilöitä ja niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_755**, **22_W_878** ja **22_W_903**. Jälkeläisistä kaksi, **21_W_687** ja **22_W_755**, ammuttiin poronhoitoalueella Riistakeskuksen poikkeusluvalla helmikuussa 2023.

Lisäksi näytteistä tunnistettiin kaksi sukulaisuusanalyysin perusteella Kemilän laumaan kuulumatonta sutta. Urossuden **W_365** näytteitä on kerätty kaudella 2020–2021 Pöytyän reviiriltä ja kaudella 2021–2022 läheiseltä Utajärven reviiriltä. Toinen susi oli aineistossa uusi yksilö, sen yksilötunniste on **22_W_904**.

Kemilän reviiri 2022–2023

Kuva 22. Kemilän reviiriltä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.49. Kivesjärven reviiri, Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Lauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

Alueelta kerättiin 4 näytettä, joista onnistui 3 kpl (onnistumisprosentti 75 %). Näytteistä yksilöitiin kolme eri sutta.

Kaksi susista oli entuudestaan tuttuja. Naaras **W_295** on Halivaaran reviirin jälkeläinen ja sen näytteitä on kerätty synnyinreviiriltä kaudella 2019–2020 ja 2020–2021. Toinen tuttu on urossusi **21_W_677**, jonka näyte kerättiin kaudella 2021–2022 Pulkkilan reviiriltä. Aineistossa uusi yksilö on myös urossusi, sen yksilö tunniste on **22_W_942**.

Molemmat urossudet ovat sukulaisuusanalyysin perusteella Pulkkilan reviirin jälkeläisiä eli veljeksiä, joten DNA-näytteiden perusteella reviirillä ei ole tavanomaista perhelaumaa. Sen vuoksi reviirin status on lauma.

3.50. Kiuruveden havaintoalue, Oulu / Pohjois-Savo

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma.

Alueelta kerättiin 11 näytettä, joista onnistui 7 kpl (onnistumisprosentti 64 %). Näytteistä yksilöitiin kolme eri sutta, joista kaksi oli entuudestaan tuttuja.

Tutut yksilöt ovat naaras **W_060** (pantasusi Rikka) ja uros **W_076** (pantasusi Rikko). W_060 (Rikka) pannoitettiin 11.3.2018 tällä samalla reviirillä ja sen panta poistettiin vuotta myöhemmin. Naaraan W_060 näytteitä on kerätty tältä Kiuruveden reviiriltä keräyskaudesta 2016–2017 lähtien. Uros W_076 (Rikko) pannoitettiin ensimmäisen kerran 11.3.2018 Pyhännällä ja toisen kerran 9.3.2019 Kiuruvedellä. Sen seurantapanta lopetti toimintansa 6.10.2019. W_076 tavattiin ensimmäisen kerran näytekeräyksessä joulukuussa vuonna 2016 Juuassa ja sen jälkeen Kiuruveden reviirillä kausilla 2017–2018, 2018–2019 sekä 2020–2021. W_076 (Rikko) kuoli maalikuussa 2023 (liikenne).

Kolmas aikaisemmin tunnistamaton yksilö on susi **22_W_762**, joka kuoli helmikuussa 2023 (liikenne). Susi on sukulaisuusanalyysin perusteella Vuolijoki-Marttisen reviirin lisääntyvän uroksen W_421 jälkeläinen, sen emoa ei kuitenkaan tunneta.

3.51. Rytlyn reviiri, Oulu / Pohjois-Savo

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 10 näytettä, joista onnistui 8 kpl (onnistumisprosentti 80 %). Näytteistä yksilöitiin neljä eri sutta, joista kaksi oli entuudestaan tuttuja.

Yksi tutuista oli susi **W_282**, joka tavattiin näytekeräyksessä kausilla 2019–2020, 2020–2021 ja 2021–2022 Kiuruveden reviirillä. W_282 kuoli helmikuussa 2023 (liikenne).

Toinen tuttu susi on uros **21_W_685**, joka on Pyhäjoen reviirin jälkeläinen. Sen näytteitä on kerätty synnyinreviiriltä keräyskaudella 2021–2022.

Aineistossa uusia yksilöitä olivat uros **22_W_929** ja naaras **22_W_936**, ne ovat naaraan PM_18025 (pantasusi Lumi) jälkeläisiä. Se pannoitettiin 16.3.2019 Siikajoella (Oulu), ja sen seurantapanta lopetti toimintansa 6.12.2020 Sen ulostenäytteitä on kerätty tältä alueelta kausilla 2019–2020, 2020–21 ja 2021–2022, mutta menneellä kaudella sen näytteitä ei osunut keräykseen. Uusien susiyksilöiden isä ei ole tiedossa.

Reviirin status perustuu Tassu-havaintoihin ja sukulaisuusanalyseissä todettuun reviirillä tapahtuneeseen lisääntymiseen.

3.52. Vuolijoki-Marttisen reviiri, Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

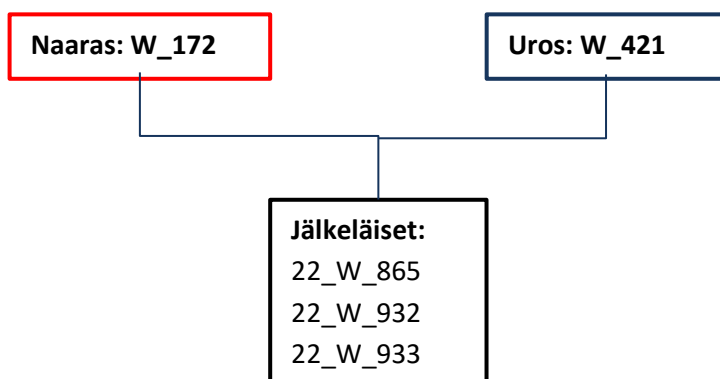
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 11 näytettä, joista onnistui 9 kpl (onnistumisprosentti 82 %). Näytteistä tunnistettiin 5 eri sutta, joista kaksi oli entuudestaan tuttuja.

Tutut yksilöt ovat reviirin lisääntyvä pari, naaras **W_172** ja uros **W_421**. Naaraan W_172 näytteitä on kerätty alueelta yhtäjaksoisesti keräyskaudesta 2017–2018 lähtien. Uroksen W_421 näytteitä kerättiin edellisen kerran tällä reviirillä kaudella 2020–2021, mutta sukulaisuusanalyysit osoittivat sen olevan reviirin lisääntyvä uros kaudella 2021–2022.

Kolme aineistossa uutta yksilöä ovat edellä mainittujen jälkeläisiä, niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_865**, **22_W_932** ja **22_W_933**.

Vuolijoki-Marttisen reviiri 2022–2023

Kuva 23. Vuolijoki-Marttisen reviirin susien sukulaisuussuhteet.

3.53. Sonkajärven reviiri, Pohjois-Savo

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 18 näytettä, joista 16 kpl onnistui (onnistumisprosentti 89 %). Näytteistä tunnistettiin kaksi eri sutta, molemmat olivat entuudestaan tuttuja yksilöitä.

Ensimmäinen tuttu susi on uros **W_243**, jonka näytteitä on kerätty aikaisemmin keräyskaudella 2018–2019 Panjan reviiriltä (Pohjois-Karjala / Pohjois-Savo), 2020–2021 Marttisen reviiriltä sekä 2021–2022 tältä Sonkajärven reviiriltä. Toinen näytteissä tavattu susi on naaras **SNP07**. Se on lähtöisin Tappojoen reviiriltä, josta sen näytteitä on kerätty kaudella 2021–2022. Edellä mainitut sudet muodostavat Sonkajärven reviirin parin.

3.54. Laakajärven reviiri, Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 19 näytettä, joista onnistui 15 kpl (onnistumisprosentti 81 %). Näytteistä yksilöitiin 10 eri sutta, joista kaksi oli entuudestaan tuttuja.

Ensimmäinen tuttu susi on reviirin lisääntyvä naaras **W_073** (pantasusi Pinni), joka pannoitettiin tällä reviirillä 10.3.2019. Sen seurantapanta lopetti toimintansa 22.7.2020. W_073:n näytteitä on kerätty tällä reviirillä yhtäjaksoisesti kaudesta 2017–2018 lähtien.

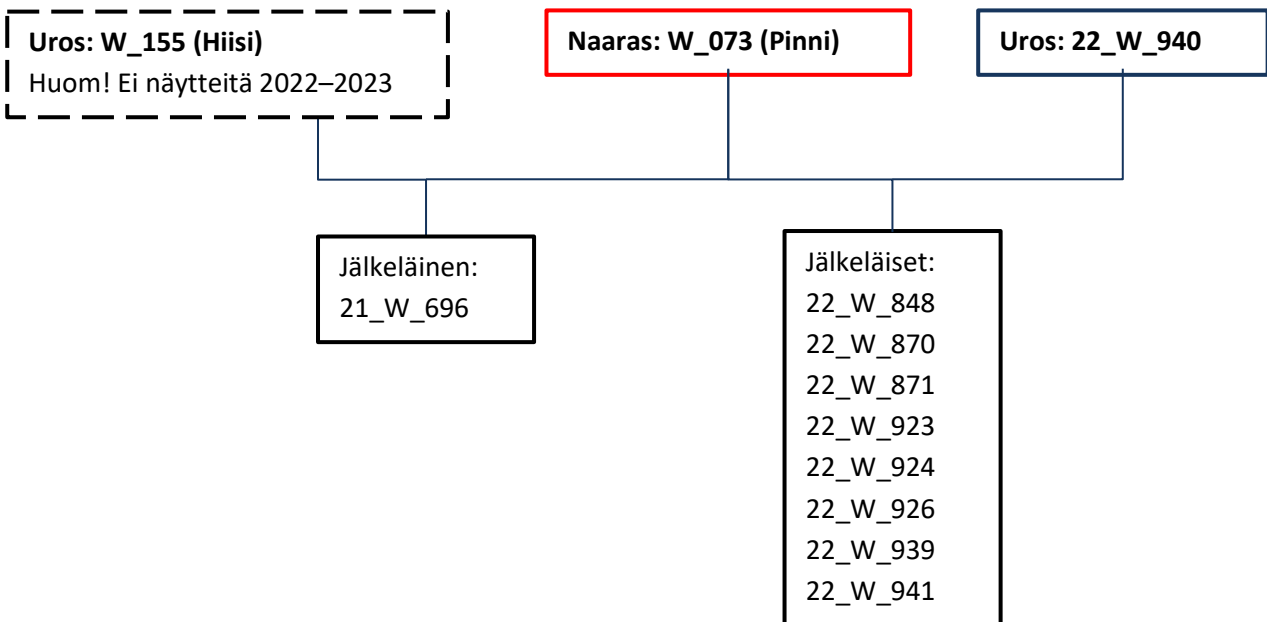
Toinen tuttu susi on **21_W_696**, joka on tunnistettu näytteistä tällä reviirillä jo kaudella 2021–2022. Se on reviirin lisääntyvän naaraan W_073 ja aiemman lisääntyvän uroksen W_155 (Hiisi) jälkeläinen. Uroksen W_155 näytteitä on kerätty alueelta kaudesta 2017–2018 alkaen kauteen 2020–2021.

Sukulaisuusanalyysin perusteella reviirin nykyinen lisääntyvä uros on **22_W_940**, joka on aineistossa uusi yksilö. Loput seitsemän sutta ovat sukulaisuusanalyysin perusteella reviirin lisääntyvän parin jälkeläisiä. Niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_870**, **22_W_871**, **22_W_923**, **22_W_924**, **22_W_926**, **22_W_939** ja **22_W_941**.

Lisäksi yhden jälkeläisen, **22_W_848**, näyte kerättiin viereiseltä Panjan reviiriltä. Maastojäljitysten ja DNA-näytteiden perusteella todettiin viiden edellä mainituista jälkeläisistä (21_W_696, 22_W_848, 22_W_870, 22_W_871 ja 22_W_923) pistäytyneen naapurireviirillä ja palanneen

sitten takaisin kotireviirilleen. Näin ollen myös 22_W_848:n katsotaan kuuluvan tälle Laakajärven reviirille.

Laakajärven reviiri 2022–2023

Kuva 24. Laakajärven reviirin susien sukulaisuussuhteet.

3.55. Tappojen reviiri, Kainuu / Pohjois-Karjala

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 54 näytettä, joista onnistui 37 kpl (onnistumisprosentti 73 %). Näytteistä yksilöitiin 12 eri sutta, joista neljä oli entuudestaan tuttuja.

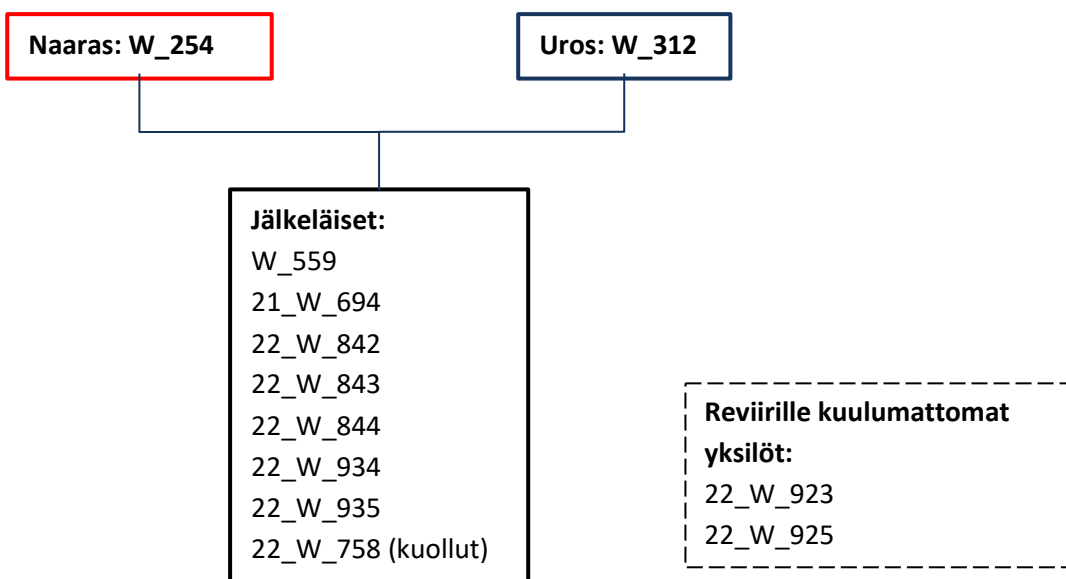
Tuttuja olivat reviiriin lisääntyvä pari, naaras **W_254** ja uros **W_312**. Naaraan ulostenäytteitä oli aikaisemmin kerätty kaudella 2018–2019 Tolkeen reviirillä (Pohjois-Karjala) ja kaudesta 2020–2021 lähtien nykyiseltä reviiriltä. Uroksen näytteitä on kerätty kaudesta 2019–2020 lähtien tältä Tappojen reviiriin alueelta.

Kaksi muuta tuttua **W_559** ja **21_W_694** ovat sukulaisuusanalyysin perusteella reviiriin lisääntyvän parin jälkeläisiä. W_559:n näytteitä on kerätty tältä reviiriltä kaudesta 2020–2021 lähtien ja 21_W_694 näytteitä kaudella 2021–2022.

Aineistossa uusia susia ovat **22_W_758**, **22_W_842**, **22_W_843**, **22_W_844**, **22_W_934** ja **22_W_935**. Myös ne ovat sukulaisuusanalyysin perusteella reviirin lisääntyvän parin jälkeläisiä. Ensimmäisenä mainittu 22_W_758 kuoli joulukuussa 2022 (liikenne).

Kaksi muuta aineistossa uutta sutta, **22_W_923** ja **22_W_925**, ei kuulu Tappojoen reviirille. 22_W_923 on Laakajärven reviirin jälkeläinen ja 22_W_925 on Höljäkän reviirin jälkeläinen.

Tappojoen reviiri 2022–2023

Kuva 25. Tappojoen reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.56. Panjan reviiri, Pohjois-Karjala / Pohjois-Savo

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Ei pari- eikä laumareviiriä

Alueelta kerättiin 39 näytettä, joista onnistui 27 kpl (onnistumisprosentti 69 %). Näytteistä yksilöitiin kahdeksan eri sutta, joista kaksi oli entuudestaan tuttuja yksilöitä.

Tutuista ensimmäinen oli naaras **W_393**, jonka näytteitä on kerätty kaudella 2020–2021 Nivalan reviiriltä (Oulu) ja 2021–2022 tämän saman reviirin alueelta. Toinen tuttu oli **W_237** (Peno). Sen näytteitä kerättiin keräyskaudella 2018–2019 tällä Panjan reviirillä, jossa se myös pannoitettiin 19.3.2019. Panta lopetti toimintansa 8.12.2020. Kaudella 2019–2020 sen näytteitä kerättiin Halivaaran reviiriltä ja maaliskuussa 2020 Varpaisjärveltä. Kaudesta 2020–2021 sen näytteitä on kerätty jälleen tämän reviirin alueelta. Edellä mainitut sudet muodostavat Panjan reviirin parin.

Kuusi muuta yksilöä olivat aineistossa uusia yksilöitä. **22_W_869** ei sukulaisuusanalyysin perusteella ole kyseisen reviirin jälkeläinen. Kyseessä on todennäköisesti vaeltava susi.

Loput viisi sutta ovat **21_W_696**, **22_W_848**, **22_W_870**, **22_W_871** ja **22_W_923**, jotka kuuluvat Laakajärven reviirille (katso kappale 3.54). Maastojäljitysten ja DNA-näytteiden perusteella niiden todettiin pistäytyneen tällä Panjan reviirillä ja palanneen sitten takaisin kotireviirilleen.

3.57. Kolin reviiri, Pohjois-Karjala

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Ei pari- eikä laumareviiriä

Alueelta kerättiin 61 näytettä, joista onnistui 52 kpl (onnistumisprosentti 85 %). Näytteistä yksilöitiin kahdeksan eri sutta, joista kolme oli entuudestaan tuttuja.

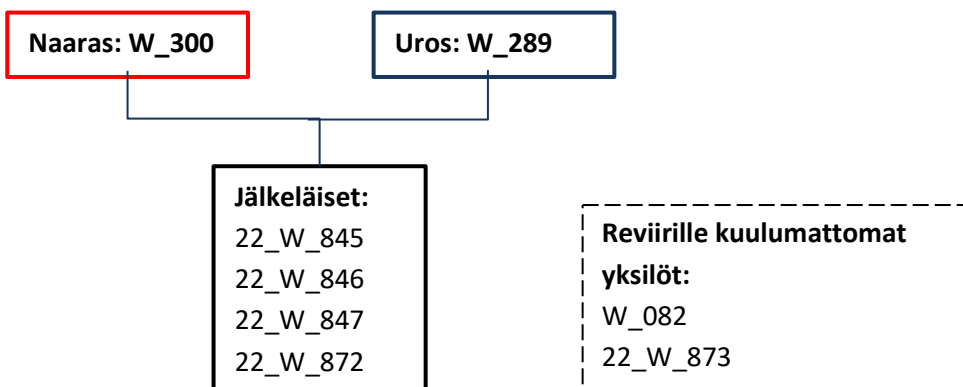
Ensimmäinen tuttu oli uros **W_289**, jonka näytteitä on kerätty kaudella 2019–2020 Marttisen reviiriltä (Kainuu-Pohjois-Savo) sekä 2020–2021 Polvijärven reviiriltä ja 2021–2022 Juuka-Polvijärven reviiriltä (osittain samaa aluetta kuin nykyinen reviiri). Toinen tunnettu naarassusi oli **W_300**, jonka näytteitä on kerätty kaudella 2019–2020 Höljäkän reviiriltä ja kaudella 2021–2022 Juuka-Polvijärven reviirin alueelta. Edellä mainitut muodostavat Kolin reviirin lisääntyvän parin.

Kolmas tuttu yksilö on **W_082**, joka on ollut Kivivaaran reviirin lisääntyvä uros usean vuoden ajan (katso kohta 3.73). Sen näyte kerättiin tällä alueella helmikuussa ja myöhemmin maaliskuussa kaksi näytettä Kivivaaran reviiriltä, joten sen lasketaan edelleen kuuluvan Kivivaaran reviirille.

Uusia yksilöitä, jotka sukulaisuusanalyysin perusteella ovat tämän reviirin lisääntyvän parin jälkeläisiä, tunnistettiin neljä, niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_845**, **22_W_846**, **22_W_847** ja **22_W_872**.

Aineistossa uusi yksilö **22_W_873** on sukulaisuusanalyysissä todettu Saunajärven reviirin jälkeläiseksi, eikä siis kuulu Kolin reviirin laumaan. Kyseessä on vaeltava susi.

Kolin reviiri 2022–2023

Kuva 26. Kolin reviirollä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.58. Tipaksen havaintoalue, Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta ei saatu kauden 2022–2023 aikana yhtään näytettä.

3.59. Saramon reviiiri, Pohjois-Karjala / Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 7 näytettä, joista onnistui 6 kpl (onnistumisprosentti 86 %). Näytteistä yksilöitiin kolme sutta, joista kaksi oli entuudestaan tuttuja.

Ensimmäinen tuttu on urossusi **W_450**, joka on lähtöisin Kiuruveden reviirollä. Sieltä sen näytteitä on kerätty kausilla 2020–2021 ja 2021–2022. Toinen tuttu on naarassusi **W_557**, viereisen Tappojoen reviiirin jälkeläinen. Sen näytteitä on kerätty aikaisemmin synnyinreviiiriltään kaudella 2020–2021. Edellä mainitut sudet muodostavat Saramon reviiirin parin.

Kolmas susi oli aineistossa uusi yksilö **22_W_866**. Sukulaisuusanalyysin perusteella se on Saunajärven reviiirin jälkeläinen. Kyseessä on vaeltava susi, sillä se on tunnistettu näytekeräyksessä myöhemmin Höljäkän reviiirin alueella.

3.60. Mujejärven reviiiri, Pohjois-Karjala / Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

Alueelta kerättiin 19 näytettä, joista onnistui 14 kpl (onnistumisprosentti 74 %). Näytteistä yksilöitiin kaksi sutta, molemmat olivat entuudestaan tuttuja yksilöitä.

Naarassusi **W_408** on lähtöisin Kivikiekin reviirollä, josta sen näytteitä on kerätty kaudella 2020–2021. Urossusi **W_311** on lähtöisin läheiseltä Saunajärven reviirollä, josta sen näytteitä on kerätty kausilla 2019–2020 ja 2020–2021 ja josta yksi sen näytteistä kerättiin kuluneellakin kaudella. Edellä mainitut sudet muodostavat Mujejärven reviiirin parin.

3.61. Peurajärven reviiri, Pohjois-Karjala / Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin yksi näyte, joka onnistui (onnistumisprosentti 100 %).

Näytteestä tunnistettu yksilö on etuudestaan tuntematon naarassusi **22_W_927**.

Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.62. Kelloselän havaintoalue, Lappi (poronhoitoalue)

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

Alueelta oli neljän kuolleen suden kudosnäytteet (onnistumisprosentti 100 %). Kaksi niistä oli entuudestaan tuttuja.

Ensimmäisen **21_W_657** näytteitä kerättiin kaudella 2021–2022 Tuupovaaran reviiriltä, joka oli myös sen synnyinreviiri. Toinen tuttu oli **PM_19055**, sen näyte kerättiin kaudella 2019–2020 Nivalan reviirin alueelta.

Kaksi aineistossa uutta yksilöä olivat **22_W_742** ja **22_W_754**.

Edellä mainitut sudet eivät olleet sukulaisuusanalyysin perusteella keskenään sukua. Kaikki metsästettiin Suomen riistakeskuksen vahinkoperusteisella poikkeusluvalla talven 2022–2023 aikana.

3.63. Hautajärven havaintoalue, Lappi / Oulu (poronhoitoalue)

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta on seitsemän kuolleen suden kudosnäytteet (onnistumisprosentti 100 %). Yksi niistä oli entuudestaan tuttu.

Tuttu susi oli **W_308**. Sen näytteitä oli kerätty kaudella 2019–2020 Kivikiekin reviiriltä, joka oli sen synnyinreviiri.

Kuusi aineistossa uutta yksilöä ovat yksilötunnisteeltaan **22_W_723**, **22_W_724**, **22_W_727**, **22_W_728**, **22_W_729** ja **22_W_730**.

Sukulaisuusanalyysin perusteella lauman lisääntyvät yksilöt olivat uros W_308 ja naaras 22_W_727, loput alueella tunnistetut sudet olivat niiden jälkeläisiä. Kaikki sudet metsästettiin Suomen riistakeskuksen vahinkoperusteisella poikkeusluvalla talven 2022–2023 aikana.

3.64. Rukan reviiri, Oulu (poronhoitoalue)

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

Alueelta on kuuden kuolleen suden kudospäätteet (onnistumisprosentti 100 %). Kaikki olivat aineistossa uusia yksilöitä.

Susien yksilötunnisteet ovat **22_W_735, 22_W_739, 22_W_740, 22_W_741, 22_W_745** ja **22_W_760**.

Sukulaisuusanalyysin perusteella lisääntyvät yksilöt olivat uros 22_W_739 ja naaras 22_W_740, muut neljä olivat niiden jälkeläisiä. Nämä kuusi sutta metsästettiin Suomen riistakeskuksen vahinkoperusteisella poikkeusluvalla talven 2022–2023 aikana.

Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.65. Kallioluoman havaintoalue, Oulu / Kainuu (poronhoitoalue)

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

Alueelta on seitsemän kuolleen suden kudospäätteet (onnistumisprosentti 100 %). Yksi niistä oli entuudestaan tuttu.

Tuttu susi oli **W_564**, jonka päätteitä oli kerätty kaudella 2020–2021 Peurajärven alueelta, Kainuusta.

Aineistossa uusien yksilöiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_737, 22_W_738, 22_W_746, 22_W_747, 22_W_748** ja **22_W_753**.

Sukulaisuusanalyysin perusteella sudet eivät kuuluneet samaan perhelaumaan. Kaikki sudet metsästettiin Suomen riistakeskuksen vahinkoperusteisella poikkeusluvalla talven 2022–2023 aikana.

3.66. Pirttivaaran havaintoalue, Kainuu (poronhoitoalue)

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

Alueelta on neljän kuolleen suden kudosnäytteet (onnistumisprosentti 100 %). Kaikki olivat entuudestaan tuntemattomia.

Susien yksilötunnisteet ovat: **22_W_732**, **22_W_751**, **22_W_752** ja **22_W_756**. Viimeisenä mainittu 22_W_756 oli sukulaisuusanalyysin perusteella Pulkkilan reviirin jälkeinen.

Sudet eivät olleet sukulaisuusanalyysin perusteella keskenään sukua. Kaikki metsästettiin Suomen riistakeskuksen vahinkoperusteisella poikkeusluvalla talven 2022–2023 aikana.

3.67. Lylykylän havaintoalue, Kainuu (poronhoitoalue)

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

Alueelta on kahden kuolleen suden kudosnäytteet (onnistumisprosentti 100 %). Toinen susista oli entuudestaan tuttu.

Tutun yksilön **21_W_701** näytteitä oli kerätty kaudella 2021–2022 Kiviekien reviiriltä, joka on sen synnyinreviiri. Aineistossa uusi yksilö on tunnistenumeraltaan **22_W_734**.

Edellä mainitut sudet metsästettiin Suomen riistakeskuksen vahinkoperusteisella poikkeusluvalla marraskuun 2022 aikana.

3.68. Vartiuksen reviiri, Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta on kerätty 11 näytettä, joista onnistui 10 kpl (onnistumisprosentti 91 %). Näytteistä yksilöitiin viisi eri sutta, joista yksi oli entuudestaan tuttu.

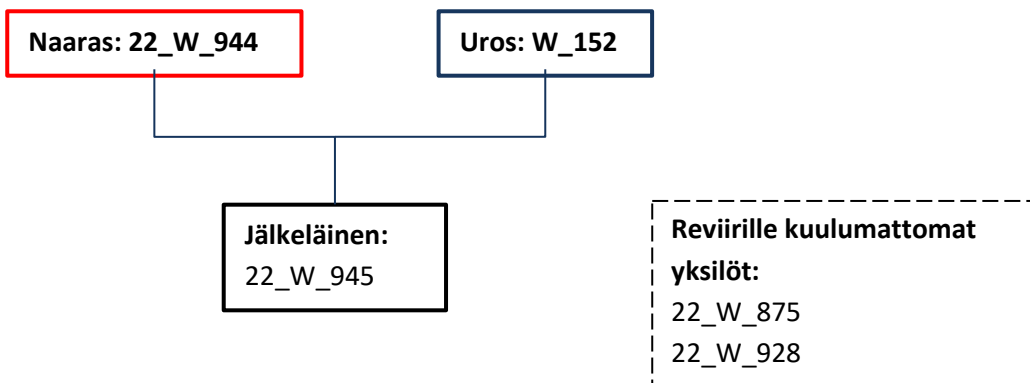
Tuttu yksilö oli urossusi **W_152** (Juppe). Se pannaettiin 27.2.2019 läheisellä, entisellä Juntin reviirillä. Seurantapanta lopetti toimintansa 23.10.2019. W_152 on tavattu ulostenäytteissä Juntin reviirillä kausilla 2017–2018, 2018–2019 ja 2019–2020.

Uutena yksilönä tunnistettu naarassusi **22_W_944** on Kiviekien reviirin jälkeläinen. Se ja W_152 muodostavat Vartiuksen reviirin lisääntyvän parin. Toinen aineistossa uusi susi on **22_W_945**, joka on sukulaisuusanalyysin perusteella edellä mainittujen susien jälkeläinen.

Kaksi muuta aineistossa uutta yksilöä **22_W_875** ja **22_W_928** ovat läheisen Kiviekien reviirin jälkeläisiä. Niistä 22_W_875 palasi synnyinreviirilleen (sen näyte kerättiin myöhemmin

maaliskuussa Kivikiekistä) ja lasketaan siten Kivikiekin reviirille kuuluvaksi, kun taas 22_W_928 on todennäköisesti lähtenyt vaeltamaan.

Vartiuksen reviiri 2022–2023

Kuva 28. Vartiuksen reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.69. Iivantiiran havaintoalue, Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Ei pari- eikä laumareviiriä

Alueelta ei saatu kauden 2022–2023 aikana yhtään näytettä.

3.70. Kivikiekin reviiri, Kainuu

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

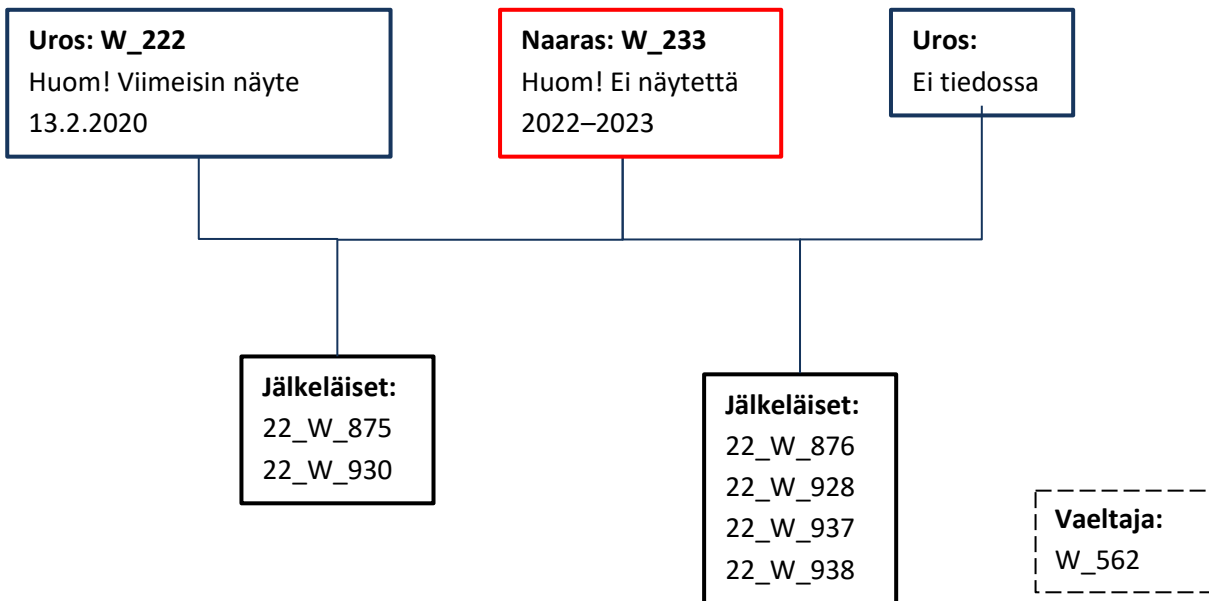
Alueelta kerättiin 14 näytettä, joiden kaikkien analyysi onnistui (onnistumisprosentti 100 %). Näytteistä yksilöitiin seitsemän eri sutta, joista yksi oli entuudestaan tuttu yksilö.

Tuttu yksilö oli urossusi **W_562**, jonka näytteitä on ensimmäisen kerran kerätty Laakajärven reviiriltä kaudella 2020–2021. Kyseessä on vaeltava yksilö.

Aineistossa uudet sudet ovat yksilötunnisteeltaan **22_W_875**, **22_W_876**, **22_W_928**, **22_W_930**, **22_W_937** ja **22_W_938**. Ne kaikki ovat reviirin lisääntyvän naaraan W_233 jälkeläisiä, jonka näytteitä on kerätty kausilla 2018–2019, 2019–2020 ja 2020–2021 tältä reviiriltä.

Sukulaisuusanalyysin perusteella susien 22_W_875 ja 22_W_930 isä on W_222, sen näytteitä on kerätty kausilla 2018–2019 ja 2019–2020. Muiden neljän pennun isä on tuntematon uros. Lisääntyvistä yksilöistä ei ole onnistuttu saamaan näytteitä kauden 2022–2023 aikana.

Kivikiekin reviiri 2022–2023

Kuva 29. Kivikiekin reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.71. Saunajärven reviiri, Kainuu / Pohjois-Karjala

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 30 näytettä, joista onnistui 26 kpl (onnistumisprosentti 87 %). Näytteistä yksilöitiin yhdeksän eri sutta, joista viisi oli entuudestaan tuttuja.

Ensimmäinen tuttu oli reviirin lisääntyvä naaras **W_138**, pantasusi Sani, joka pannoitettiin samalla reviirillä 14.3.2017. Seurantapanta lopetti toimintansa 15.7.2017. Sudesta on saatu näytteitä alueelta yhtäjaksoisesti kaudesta 2016–2017 lähtien.

Näytteistä tunnistettiin kolme edellä mainitun suden jälkeläistä, joista **W_227**:n näytteitä on kerätty kaudesta 2018–2019, ja **W_416** on tunnistettu kaudesta 2020–2021 lähtien alkaen yhtäjaksoisesti tällä reviirillä. Uusi tunnistettu jälkeläinen on yksilötunnisteeltaan **22_W_922**. Reviirin lisääntyvä uros on sukulaisuusanalyysin perusteella W_230 (Elo), josta ei saatu näytettä menneellä kaudella. W_230 (Elo) pannoitettiin tällä reviirillä 16.3.2016 ja sen seurantapanta

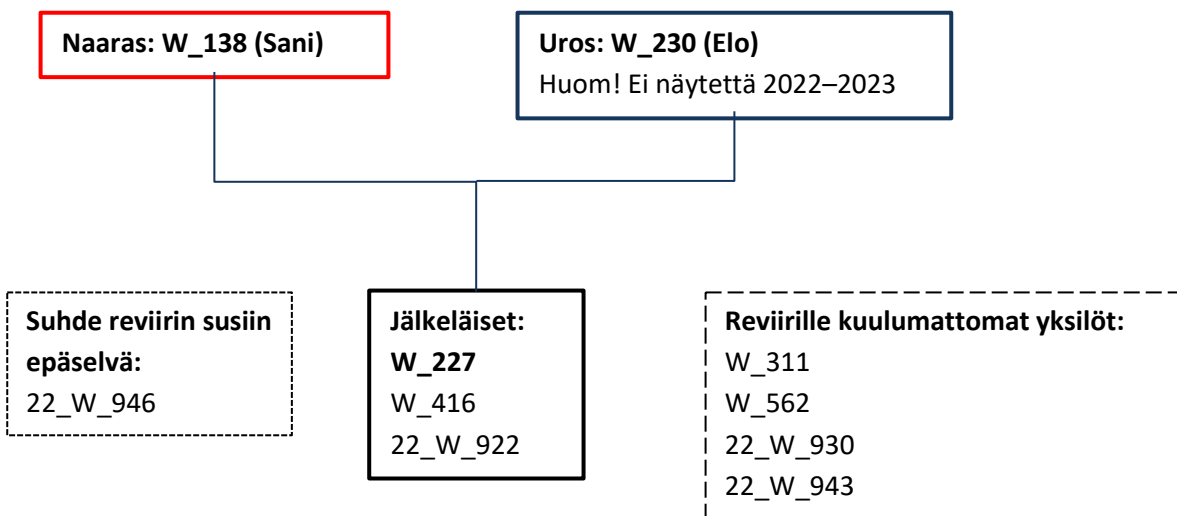
lopetti toimintansa 3.6.2016. Yksilöstä on kerätty näytteitä alueelta kausilla 2018–2019, 2019–2020 ja 2020–2021.

Aineistossa uuden yksilön **22_W_946** näytteitä kerättiin reviiriltä kolme kahden viikon aikavälillä. Yksilön suhdetta reviirin susiin ei tunneta.

Muut neljä alueella näytteissä tavattua yksilöä eivät kuulu Saunajärven reviiriin. Susi **W_311** on lähtöisin Saunajärven reviiriltä, josta näytteitä on kerätty kaudesta 2019–2020 lähtien. Nykyisin sen katsotaan kuuluvan viereiselle Mujejärven reviirille (katso kohta 3.60). Yksilön **W_562** näytteitä on kerätty kaudella 2020–2021 Laakajärven reviiriltä, kyseessä on vaeltava susi.

Lisäksi alueella tunnistettiin **22_W_930**, jonka näytteitä on kerätty myös viereiseltä Kivikiekin reviiriltä, johon se sukulaisuusanalyysin perusteella kuuluu. Viimeisenä susi **22_W_943**, jonka sukulaisuutta ei tunneta, kyseessä on vaeltava yksilö.

Saunajärven reviiri 2022–2023

Kuva 30. Saunajärven reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.72. Höljäkän reviiri, Pohjois-Karjala

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

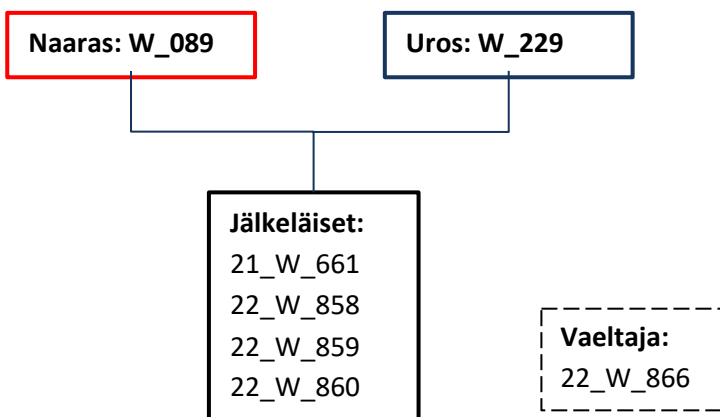
Alueelta kerättiin 34 näytettä, joista onnistui 25 kpl (onnistumisprosentti 74 %). Näytteistä yksilöitiin seitsemän eri sutta, joista kolme oli entuudestaan tuttuja.

Tuttuja olivat naaras **W_089** ja uros **W_229**, jotka todettiin sukulaisuusanalyyseissa reviirin lisääntyväksi pariksi kaudella 2021–2022. Naaraan näytteitä on sitä ennen kerätty kausilla 2016–2017, 2017–2018, 2018–2019, 2019–2020 ja 2020–2021 Lieksasta ja lähialueilta. Uros **W_229** tavattiin ensimmäisen kerran kaudella 2018–2019 Juntin reviirillä (Kainuu). Kaudella 2019–2020 sen näytteitä oli kerätty Lieksan Kivivaarassa ja kausilla 2020–2021 ja 2021–2022 tällä Höljäkän reviirillä.

Edellä mainittujen susien jälkeläisiä tavattiin näytekeräyksessä neljä. **21_W_661**:n näytteitä kerättiin reviiriltä myös kaudella 2021–2022. Muut kolme jälkeläistä olivat aineistossa uusia susia. Niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_858**, **22_W_859** ja **22_W_860**.

Neljäs aineistossa uusi yksilö oli **22_W_866**, joka on sukulaisuusanalyysin perusteella Saunajärven reviirin jälkeläinen. Sen näytteitä kerättiin menneellä kaudella myös Saramon reviiriltä, joten se on todennäköisesti vaeltava yksilö.

Höljäkän reviiri 2022–2023

Kuva 31. Höljäkän reviirillä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.73. Kivivaaran reviiri, Pohjois-Karjala

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Lauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta kerättiin 36 näytettä, joista onnistui 28 kpl (onnistumisprosentti 78 %). Näytteistä yksilöitiin neljä eri sutta, jotka kaikki olivat entuudestaan tuttuja.

Ensimmäinen oli uros **W_082**, joka on tavattu DNA-näytekeräyksessä ensimmäisen kerran kaudella 2016–2017 Lieksan Vuonisjärven reviirillä. Samalla reviirillä se tavattiin vielä kaudella 2017–2018. Kaudesta 2019–2020 lähtien sen näytteitä on kerätty tältä Kivivaaran reviiriltä.

Toinen tuttu oli naaras **W_228**, joka on tavattu DNA-näytekeräyksessä ensimmäisen kerran kaudella 2018–2019 Saunajärven reviirollä (Kainuu). Kaudella 2019–2020 sen näytteitä kerättiin Lieksan Ruunaalta. Tältä alueelta sen näytteitä on kerätty kaudesta 2020–2021 lähtien. Edellä mainitut sudet muodostavat Kivivaaran reviiirin parin.

Kaksi muuta alueella tunnistettua sutta eivät ole edellä mainittujen jälkeläisiä, joten kyseessä ei ole perhelauma. **21_W_717** on lähtöisin Saunajärven reviirollä, jossa se tavattiin näytteissä kaudella 2021–2022. Sen näytteitä kerättiin menneellä kaudella tältä Kivivaaran reviirollä joulukuusta helmikuuhun, joten sen katsotaan kuuluvan reviirollä. Suhdetta reviiirin pariin ei tunneta.

Susi **W_317** on tavattu näytekeräyksessä Juuassa kausilla 2019–2020 ja 2020–2021 sekä Lieksassa 2021–2022 ja sen on todennäköisesti vaeltava yksilö.

3.74. Kelsimän havaintoalue, Pohjois-Karjala

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Ei pari- eikä laumareviiriä

Kanta-arvio maaliskuussa 2021: Ei pari- eikä laumareviiriä

Alueelta kerättiin yhdeksän näytettä, joista onnistui kahdeksan (onnistumisprosentti 89 %) Näytteistä yksilöitiin kolme eri sutta, joista yksi oli entuudestaan tuttu.

Tuttu yksilö oli urossusi **W_505**, joka on tunnistettu ensimmäisen kerran kaudella 2020–2021 Ilomantsissa ja 2021–2022 Tuupovaarassa.

Kaksi muuta yksilöä ovat aineistossa uusia susia, niiden yksilötunnisteet ovat: **22_W_863** ja **22_W_864**. Edellä mainittujen susien sukulaisuutta ei tunneta.

3.75. Tuupovaara havaintoalue, Pohjois-Karjala

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Kaksi perhelaumaa

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Perhelauma

Alueelta kerättiin 107 näytettä, joista onnistui 95 kpl (onnistumisprosentti 89 %). Näytteistä yksilöitiin 13 eri sutta ja yksi koirasusi. Susista kolme oli entuudestaan tuttuja.

Näytteistä tunnistettiin lisääntyvä naaras **W_159**, joka on tavattu ulostenäytteissä kaudesta 2017–2018 alkaen joka keräyskausi tällä samalla alueella. Lisääntyvä uros on **W_232**, joka on aikaisemmin tavattu ulostenäytteissä kaudella 2018–2019 Kivikiekin reviirollä ja 2021–2022 Tuupovaaran reviirollä.

Sukulaisuusanalyysin perusteella reviiirin lisääntyvän parin jälkeläisiksi tunnistettiin seuraavat aineistossa uudet yksilöt: **22_W_851**, **22_W_852**, **22_W_853**, **22_W_857** ja **22_W_861**. Lisäksi

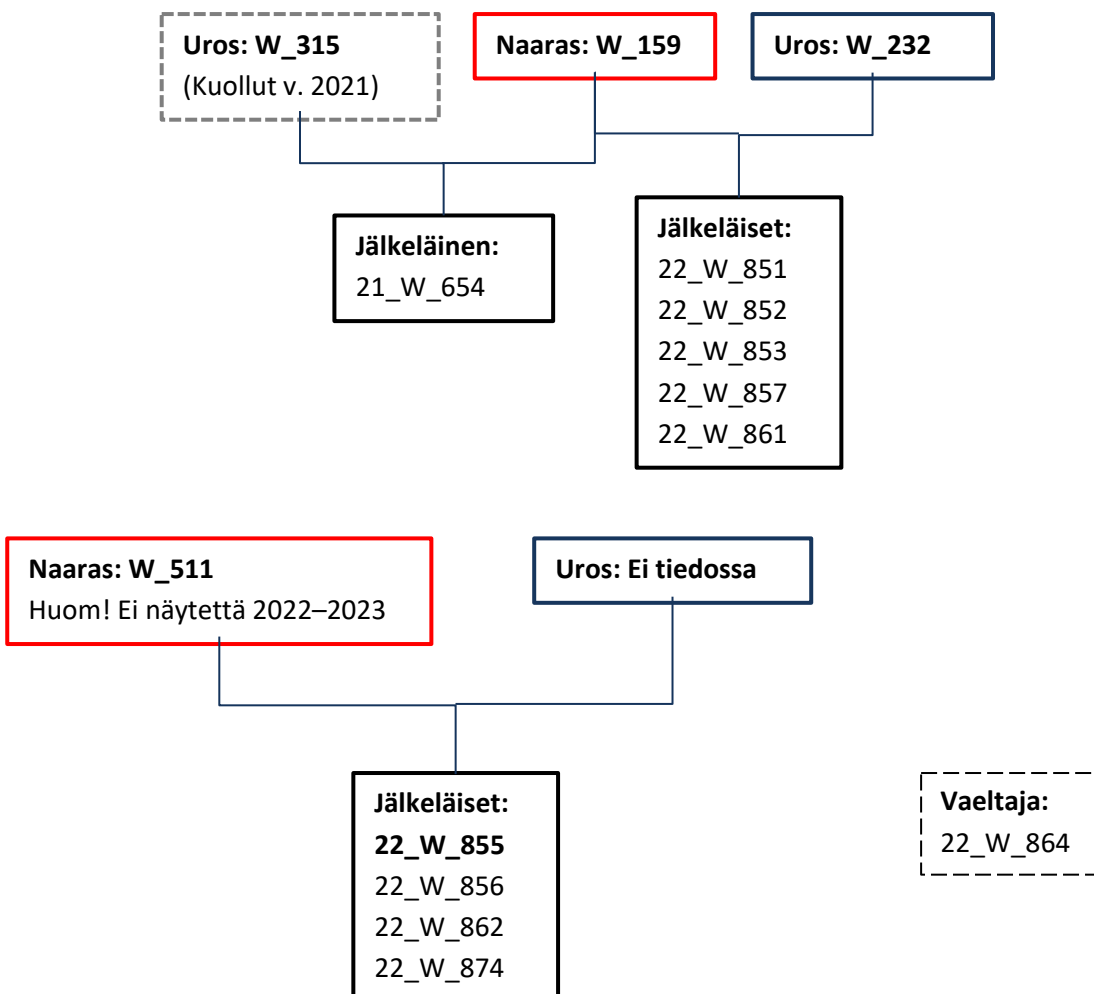
tunnistettiin entuudestaan tuttu **21_W_654**, jolla on sama emo kuin edellä mainituilla, mutta jonka isä on W_315, joka lopetettiin poliisin päätöksellä heinäkuussa 2021.

Reviirin asukeiksi tunnistettiin edellä mainittujen lisäksi neljä uutta yksilöä, **22_W_855**, **22_W_856**, **22_W_862** ja **22_W_874**, joiden todettiin sukulaisuusanalyysissä olevan keskenään sisarusia. Niiden emo on sukulaisuusanalyysien perusteella W_511, jonka näytteitä oli kerätty Tuupovaaran reviiriltä kaudella 2021–2022, muttei kuluneella kaudella. Isä on tuntematon.

Lisäksi näytteissä tunnistettiin aineistossa uusi urossusi **22_W_864**, jonka näyte kerättiin myöhemmin Ilomantsista. Kyseessä on todennäköisesti vaeltava susi.

Marraskuussa 2022 kerätty ulostenäyte osoittautui DNA-analyysissä koirasuden 22_HY_007 näytteeksi. Kyseinen yksilö otettiin kiinni ja lopetettiin eläinlääkärin päätöksellä joulukuussa 2022. Kyseisellä yksilöllä oli nahkainen kaulapanta ja se oli käytökseltään kesy, mikä osoittaa sen olleen ihmisen kasvattama. Se ei ollut sukua Ylämaalla tavatuille koirasusille.

Tuupovaaran reviiri 2022–2023

Kuva 32. Tuupovaaran reviiressä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.76. Tohmajärven reviiressä, Pohjois-Karjala

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Perhelauma

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Lauma (reviirin tila epäselvä)

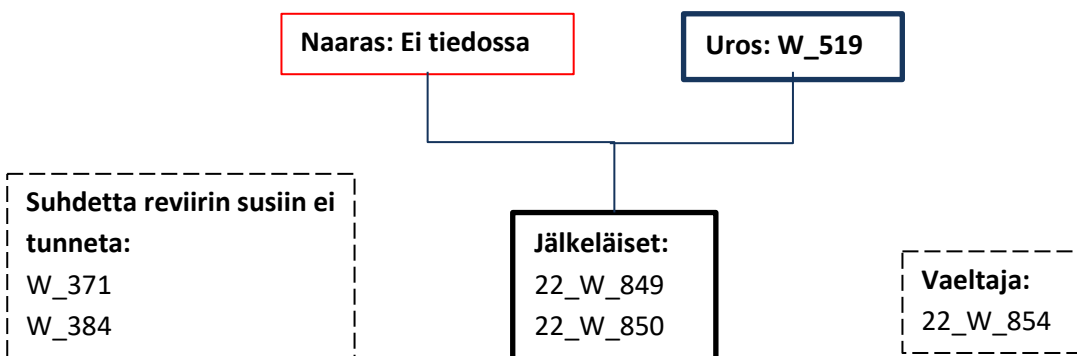
Alueelta kerättiin 32 näytettä, joista onnistui 29 kpl (onnistumisprosentti 91 %). Näytteistä yksilöitiin kuusi eri sutta, joista kolme oli entuudestaan tuttuja.

Tuttu yksilö oli urossusi **W_519**, sen näytteitä on kerätty aikaisemmin keräyskaudella 2021–2022 Tuupovaarasta ja Tohmajärven reviiressä. Näytteistä tunnistettiin uudet yksilöt **22_W_849** ja **22_W_850**, ne ovat sukulaisuusanalyyseissä todettu edellä mainitun uroksen jälkeläisiksi.

Lisäksi tunnistettiin entuudestaan tutut **W_371** ja **W_384**. Molempien näytteitä on kerätty aikaisemmin kaudella 2020–2021 ja 2021–2022 Tohmajärven ja Kiteen alueelta. Niillä ei ole sukulaisuussuhdetta muihin Tohmajärven reviirin susiin.

Kuudentena tunnistettu yksilö on aineistossa uusi yksilö **22_W_854**, se on sukulaisuusanalyyseissä perusteella Kuhmoisten reviirin jälkeläinen. Kyseessä on todennäköisesti vaeltava yksilö.

Tohmajärven reviiressä 2022–2023

Kuva 33. Tohmajärven reviiressä tavattujen susien sukulaisuussuhteet.

3.77. Pieksämäen reviiressä, Etelä-Savo / Pohjois-Savo / Keski-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Pari

Alueelta ei kerätty DNA-näytteitä, reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.78. Lappeenrannan rajareviiri, Kaakkois-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Ei pari- eikä laumareviiriä

Alueelta kerättiin 6 näytettä, joista onnistui 4 kpl (onnistumisprosentti 83 %). Näytteistä yksilöitiin kolme eri sutta, joista kaksi oli entuudestaan tuttuja.

Ensimmäinen tuttu yksilö on naarassusi **21_W_595**, jonka näytteitä on kerätty kaudella 2021–2022 Lappeenrannasta. Sukulaisuusanalyysin perusteella se on Mellilän reviirin jälkeläinen. Menneellä kaudella yksi sen näyte kerättiin Ylämaan lauman alueelta. Toinen tuttu on urossusi **21_W_617**, sen näytteitä on kerätty kaudella 2021–2022 Lauhavuoren reviiriltä. Edellä mainitut sudet muodostavat todennäköisesti Lappeenrannan reviirin parin.

Aineistossa uusi yksilö on naarassusi **22_W_772**, sen sukulaisuutta ei tunneta.

3.79. Ylämaan havaintoalue, Kaakkois-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Koirasusilauma, ei lasketa Suomen susikantaan
Kanta-arvio maaliskuussa 2022: Koirasusilauma, ei lasketa Suomen susikantaan

Koirasusia ei lasketa Suomen susikantaan.

Alueelta kerättiin 18 näytettä, joista onnistui 12 kpl (onnistumisprosentti 78 %). Näytteistä yksilöitiin yksi susi ja kuusi eri koirasutta.

Näytteistä tunnistettu susi oli entuudestaan tuttu yksilö, naaras 21_W_595, joka kuuluu viereiselle Lappeenrannan parireviirille.

Näytteistä tunnistetut kuusi koirasutta olivat kaikki aineistossa uusia yksilöitä. Niiden yksilötunnisteet ovat 22_HY_003, 22_HY_004, 22_HY_005, 22_HY_008, 22_HY_009 ja 22_HY_003. Kaikki koirasudet ovat ns. alemman polven koirasusia ja sukua toisilleen.

3.80. Pyhtään reviiri, Uusimaa / Kaakkois-Suomi

Kanta-arvio maaliskuussa 2023: Pari

Kanta-arvio maaliskuussa 2022: -

Alueelta kerättiin 3 näytettä, joista yksi onnistui (onnistumisprosentti 33 %). Näytteistä yksilöitiin yksi susi, joka oli entuudestaan tuttu.

Tunnistettu susi oli **21_W_632**, joka on lähtöisin Mynämäen reviiriltä, josta sen näytteitä on kerätty kaudella 2021–2022

Reviirin status perustuu Tassu-aineistoon.

3.81. Poronhoitoalueen yksittäiset sudet

Poronhoitoalueella kuoli kaudella 2022–2023 yhteensä 47 sutta (Suomen riistakeskus, vahinkoperusteinen poikkeuslupa), joista 10 yksilöä oli entuudestaan tunnistettu näytekeräyksessä. Suurin osa (35) mainitaan reviiri- ja havaintoaluetarkastelussa yllä (kappaleet 3.62–3.67). Taulukkoon 1 on kerätty tiedot 12 yksittäisestä poronhoitoalueella metsästetystä sudesta.

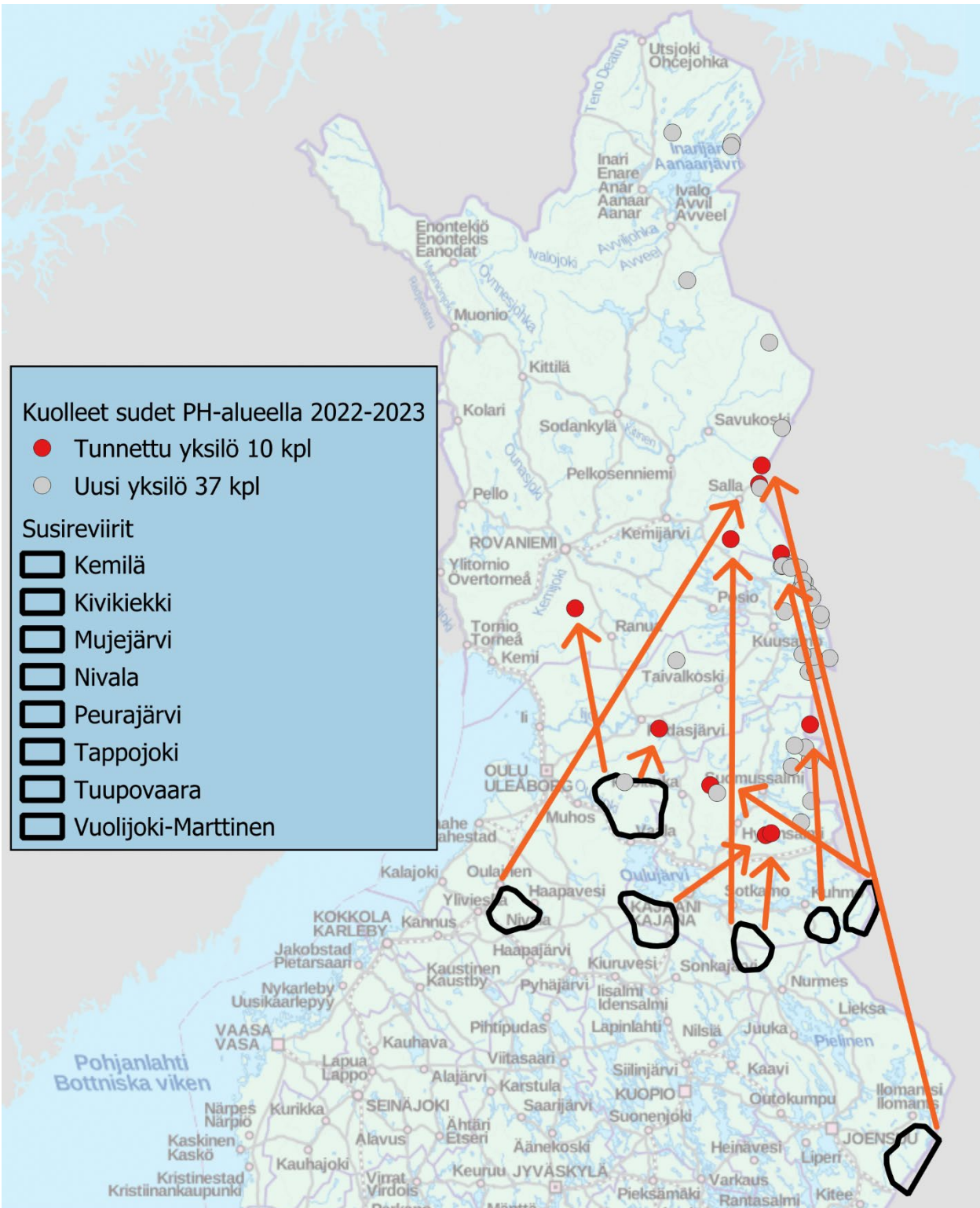
Taulukko 1. Poronhoitoalueella kuolleet yksittäiset sudet, jotka eivät ole mukana reviiri- ja havaintoaluetarkastelussa.

Yksilö	Sukupuoli	Kuolinpäivä	Lisätietoja
22_W_725	Uros	4.11.2022	
22_W_726	Uros	7.11.2022	
21_W_658	Uros	9.12.2022	Vaeltanut Tappojoen reviiriltä
W_556	Naaras	10.12.2022	Vaeltanut Tappojoen reviiriltä
21_W_700	Uros	10.12.2022	Vaeltanut Vuolijoki-Marttisen reviiriltä
21_W_678	Uros	17.12.2022	Vaeltanut Kemilän reviiriltä
22_W_743	Uros	27.12.2022	Vaeltanut Etelä-Norjasta
22_W_744	Uros	30.12.2022	
22_W_750	Uros	18.1.2023	
22_W_761	Uros	30.1.2023	
21_W_687	Uros	4.2.2023	Vaeltanut Kemilän reviiriltä
22_W_949	Uros	27.4.2023	

Kuvassa 34 kuvataan entuudestaan tunnettujen susien lähtöreviiri ja paikka, mihin ne olivat vaeltaneet. Tunnetuista suomalaisista susista pisimmälle vaeltanut urossusi **21_W_657** oli

syntynyt Tuupovaaran reviirillä (Pohjois-Karjala), josta se näytteitä on kerätty kaudella 2021–2022. Synnyinreviiriltä Sallaan, missä se ammuttiin, kertyy matkaa noin 520 km.

Pisimmän vaellusretken oli tehnyt 27.12.2022 Kuusamossa ammuttu urossusi **22_W_743**. Se oli lähtöisin Etelä-Norjasta, jossa se oli myös GPS-pannoitettu. Linnuntietä vaellusta kertyi noin 1000 km. Susi vaelsi Suomeen syksyn 2022 aikana.

Kuva 34. Poronhoitoalueella 2022–2023 kuolleet sudet ja niiden lähtöreviirit.